

CONVENȚIA NAȚIUNILOR UNITE ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI*

PREAMBUL

Statele părți ale prezentei Convenții**,

preocupate de gravitatea problemelor pe care le pune corupția și de amenințarea pe care aceasta o constituie pentru stabilitatea și siguranța societăților, subminând instituțiile și valorile democratice, valorile etice și justiția și compromițând dezvoltarea durabilă și statul de drept,

preocupate în egală măsură de legăturile existente între corupție și celelalte forme ale criminalității, în special criminalitatea organizată și criminalitatea economică, inclusiv spălarea banilor,

preocupate, pe de altă parte, de faptul că problemele de corupție care poartă asupra unor bunuri considerabile, putând reprezenta o parte substanțială a resurselor statelor, și care amenință stabilitatea politică și dezvoltarea durabilă a acestor state,

convinse că fenomenul corupției nu mai este o problemă locală, ci un fenomen trans-național care lovește toate societățile și toate economiile, ceea ce face esențială cooperarea internațională, pentru a o preveni și pentru a o opri,

convinse în egală măsură că o abordare globală și multidisciplinară este necesară pentru a preveni și combate eficient corupția,

convinse, pe de altă parte, că oferirea de asistență poate contribui într-o manieră importantă la prevenirea și combaterea eficace a corupției, inclusiv prin întărirea capacității și instituțiilor statului,

convinse de faptul că dobândirea ilicită a bogățiilor personale poate fi îndeosebi dăunătoare instituțiilor democratice, economiilor naționale și statului de drept,

hotărâte să prevină, să descopere și să descurajeze în mod eficient transferurile internaționale de bunuri dobândite ilicit și să consolideze cooperarea internațională în recuperarea de bunuri,

recunoscând principiile fundamentale ale respectării garanțiilor prevăzute de lege în procedurile penale și în procedurile civile sau administrative privind recunoașterea drepturilor de proprietate,

fiind conștiente de responsabilitatea ce revine statelor de a eradica acest flagel și că acestea trebuie să coopereze între ele, cu sprijinul și participarea persoanelor și grupurilor care nu aparțin sectorului public, cum ar fi societatea civilă, organizațiile neguvernamentale și comunitățile de persoane, pentru ca eforturile lor în acest domeniu să fie eficiente,

având în egală măsură conștiința principiilor bunei gestiuni a afacerilor publice și a bunurilor publice, de echitate, de responsabilitate și de egalitate în fața legii, precum și de necesitate a păstrării integrității și favorizării unei culturi de refuz al corupției,

salutând lucrările conduse de Comisia pentru prevenirea criminalității și pentru justiție penală și de Biroul Națiunilor Unite împotriva drogurilor și criminalității pentru a combate corupția,

amintind lucrările conduse în acest domeniu de alte organizații internaționale și religioase, mai ales activitățile Consiliului de Cooperare Vamală (numit și Organizația Mondială a

* Adoptată la New York la 31 octombrie 2003.

** Republica Moldova a aderat prin legea nr. 158-XVI din 6 iulie 2007. Publicată în Monitorul Oficial nr. 103106 din 20 iulie 2007. În vigoare pentru Republica Moldova din 20 iulie 2007.

Vămilelor), Consiliului Europei, Ligii Statelor Arabe, Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică, Organizației Statelor Americane, Uniunii Africane și Uniunii Europene,

luînd act cu satisfacție de instrumentele multilaterale de prevenire și combatere a corupției, precum, între altele, Convenția interamericană împotriva corupției, adoptată de Organizația Statelor Americane la 29 martie 1996, Convenția privind combaterea corupției implicînd funcționari ai comunităților europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene, adoptată de Consiliul Uniunii Europene la 26 mai 1997, Convenția privind combaterea corupției agenților publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale, adoptată de Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică la 21 noiembrie 1977, Convenția penală privind corupția, adoptată de Comitetul Miniștrilor Consiliului Europei la 27 ianuarie 1999, Convenția civilă privind corupția, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 9 septembrie 1997, și Convenția de prevenire și combatere a corupției, adoptată de șefii de stat și de guvern ai Uniunii Africane la 12 iulie 2003,

salutînd, de asemenea, intrarea în vigoare la 29 septembrie 2003 a Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, au convenit cele ce urmează:

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Obiect

Prezenta convenție are ca obiect:

- a) promovarea și consolidarea măsurilor în scopul prevenirii și combaterii corupției în modul cel mai eficient;
- b) promovarea, înlesnirea și sprijinul cooperării internaționale și asistenței tehnice în scopul prevenirii corupției și al luptei împotriva acesteia, inclusiv recuperarea de bunuri;
- c) promovarea integrității, responsabilității și buneii gestiuni a afacerilor publice și a bunurilor publice.

ART. 2

Terminologie

În sensul prezentei convenții:

- a) prin agent public se înțelege: (i) orice persoană care deține un mandat legislativ, executiv, administrativ sau judiciar al unui stat parte, care a fost numită ori aleasă, cu titlu permanent sau temporar, care este remunerată ori neremunerată, și oricare ar fi nivelul său ierarhic; (ii) orice persoană care exercită o funcție publică, inclusiv pentru un organism public sau o întreprindere publică, ori care prestează un serviciu public, așa cum acești termeni sunt definiți în dreptul intern al statului parte și aplicați în domeniul pertinent al dreptului acestui stat; (iii) orice persoană definită ca „agent public” în dreptul intern al unui stat parte. Totuși, în scopurile anumitor măsuri specifice prevăzute în cap. II al prezentei convenții, prin agent public se poate înțelege orice persoană care exercită o funcție publică sau care prestează un serviciu

public, așa cum acești termeni sunt definiți în dreptul intern al statului parte și aplicați în domeniul pertinent al dreptului acestui stat;

b) prin agent public străin se înțelege orice persoană care deține un mandat legislativ, executiv, administrativ sau judiciar al unei țări străine, care a fost numită sau aleasă, și orice persoană care exercită o funcție publică pentru o țară străină, inclusiv pentru un organism public sau o întreprindere publică;

c) prin funcționar al unei organizații internaționale publice se înțelege un funcționar internațional sau orice persoană autorizată de o astfel de organizație să acționeze în numele ei;

d) prin bunuri se înțelege orice tip de bun, corporal sau incorporal, mobil ori imobil, tangibil sau intangibil, precum și actele juridice ori documentele atestând proprietatea acestor bunuri sau drepturile referitoare la acestea;

e) prin produs al infracțiunii se înțelege orice bun provenit direct sau indirect din săvârșirea unei infracțiuni ori obținut direct sau indirect din săvârșirea unei infracțiuni;

f) prin blocare sau sechestru se înțelege interdicția temporară a transferului, conversiei, dispoziției ori circulației bunurilor sau faptul de a fi asumat temporar paza ori controlul de bunuri pe baza unei hotărâri a unei instanțe judecătorești sau a unei alte autorități competente;

g) prin confiscare se înțelege deposedarea permanentă de bunuri pe baza unei hotărâri a unei instanțe judecătorești sau a unei alte autorități competente;

h) prin infracțiune principală se înțelege orice infracțiune în urma căreia rezultă un produs care este susceptibil de a deveni obiectul unei infracțiuni definite la art. 23 din prezenta convenție;

i) prin livrare supravegheată se înțelege metoda care constă în permiterea ieșirii de pe teritoriul, trecerii prin teritoriul sau intrării pe teritoriul unuia ori mai multor state, a unor expedieri ilicite sau suspecte de a fi ilicite, sub controlul autorităților competente ale acestor state, în vederea anchetării unei infracțiuni și identificării persoanelor implicate în săvârșirea acestora.

ART. 3

Domeniul de aplicare

1. Prezenta convenție se aplică, în conformitate cu dispozițiile sale, prevenirii corupției, anchetelor și urmărilor privind corupția, precum și blocării, sechestrului, confiscării și restituirii produsului provenind din infracțiunile prevăzute în conformitate cu prezenta convenție.

2. În scopurile aplicării prezentei convenții nu este necesar, în afara dispozițiilor contrare, ca infracțiunile stabilite conform acesteia să cauzeze o daună sau un prejudiciu patrimonial statului.

ART. 4

Protecția suveranității

1. Statele părți își execută obligațiile decurgând din prezenta convenție într-un mod compatibil cu principiile egalității suverane și integrității teritoriale a statelor și

cu principiul neamestecului în afacerile interne ale altor state.

2. Nici o dispoziție a prezentei convenții nu abilitază un stat parte să exercite asupra teritoriului unui alt stat o competență și funcțiuni care sunt exclusiv rezervate autorităților acestui alt stat de către dreptul său intern.

CAP. 2

Măsurile preventive

ART. 5

Politici și practici de prevenire a corupției

1. Fiecare stat parte elaborează și aplică sau are în vedere, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, politici de prevenire a corupției eficiente și coordonate care favorizează participarea societății și care reflectă principiile de stat de drept, buna gestiune a problemelor politice și bunurile publice, de integritate, transparență și responsabilitate.

2. Fiecare stat parte se străduiește să pună la punct și să promoveze practici eficiente pentru prevenirea corupției.

3. Fiecare stat parte se străduiește să evalueze periodic instrumentele juridice și măsurile administrative pertinente pentru a determina dacă acestea sunt corespunzătoare pentru a preveni și combate corupția.

4. Statele părți colaborează, conform principiilor fundamentale ale sistemului lor juridic, între ele și cu organizațiile regionale și internaționale, pentru a promova și a pune la punct măsurile prevăzute în prezentul articol. În cadrul acestei colaborări ele pot participa la programe și proiecte internaționale care urmăresc prevenirea corupției.

ART. 6

Organismul sau organismele de prevenire a corupției

1. Fiecare stat parte face astfel încât, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să existe unul sau mai multe organisme, după cum convine, însărcinate să prevină corupția prin mijloace precum:

a) aplicarea politicilor prevăzute la art. 5 din prezenta convenție și, dacă este cazul, supervizarea și coordonarea acestei aplicări;

b) sporirea și difuzarea informațiilor privind prevenirea corupției.

2. Fiecare stat parte acordă organismului sau organismelor menționate la paragraful 1 al prezentului articol independența necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită. Resursele materiale și personalul specializat necesar, precum și formarea de care acest personal poate avea nevoie pentru a-și exercita funcțiile trebuie să le fie furnizate.

3. Fiecare stat parte comunică secretarului general al Organizației Națiunilor Unite numele și adresa autorității sau autorităților susceptibile de a acorda asistență altor state părți în stabilirea și aplicarea măsurilor specifice de prevenire a corupției.

ART. 7

Sectorul public

1. Fiecare stat parte se străduiește, dacă este cazul și conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să adopte, să mențină și să consolideze sisteme de recrutare, de angajare, de încurajare a fidelității, de promovare și de pensionare a funcționarilor și, dacă este cazul, a altor agenți publici nenumiți, care:

a) se bazează pe principiile de eficiență și de transparență și pe criterii obiective, precum meritul, echitatea și aptitudinea;

b) cuprind proceduri corespunzătoare pentru a selecționa și pentru a forma persoanele numite să ocupe posturi publice considerate ca fiind în mod special expuse la corupție și, dacă este cazul, pentru a asigura o rotație pe aceste posturi;

c) favorizează o remunerație corespunzătoare și bareme de tratament echitabil, ținând seama de nivelul de dezvoltare economică a statului parte;

d) favorizează oferta de programe de educare și de formare care să le permită să-și îndeplinească corect, onorabil și adecvat funcțiile și să beneficieze de o formare specializată corespunzătoare care să-i sensibilizeze mai mult la riscurile corupției inerente exercițiului funcțiilor lor. Aceste programe pot face referire la codurile și normele de conduită aplicabile.

2. Fiecare stat parte are în vedere, de asemenea, să adopte măsuri legislative și administrative corespunzătoare, compatibile cu obiectivele prezentei convenții și conforme cu principiile fundamentale ale dreptului său intern, cu scopul de a determina criteriile pentru candidatura și alegerea la un mandat public.

3. Fiecare stat parte are în vedere, de asemenea, să adopte măsuri legislative și administrative corespunzătoare, compatibile cu obiectivele prezentei convenții și conforme cu principiile fundamentale ale dreptului său intern, cu scopul de a spori transparența finanțării candidaturilor la un mandat public electiv și, eventual, a finanțării partidelor politice.

4. Fiecare stat parte se străduiește, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, să adopte, să mențină și să consolideze sisteme care să favorizeze transparența și să prevină conflictele de interese.

ART. 8

Codurile de conduită ale agenților publici

1. Pentru a lupta împotriva corupției, fiecare stat parte încurajează în mod special integritatea, cinstea și răspunderea agenților publici, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic.

2. În particular, fiecare stat parte se străduiește să aplice, în cadrul propriilor sisteme instituționale și juridice, coduri sau norme de conduită pentru exercitarea corectă, onorabilă și corespunzătoare a funcțiilor publice.

3. Pentru aplicarea dispozițiilor prezentului articol, fiecare stat parte ia act, dacă este cazul și conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, de inițiativele pertinente ale organizațiilor regionale, interregionale și multilaterale, precum Codul internațional de conduită al agenților funcției publice, anexă la Rezoluția nr. 51/59 a Adunării generale din 12 decembrie 1996.

4. Fiecare stat parte are în vedere, de asemenea, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, să aplice măsuri și sisteme de natură să înlesnească semnalarea prin agenții publici ai autorităților competente a actelor de corupție despre care au luat cunoștință în exercițiul funcțiilor lor.

5. Fiecare stat parte se străduiește, dacă este cazul și conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, să aplice măsuri și sisteme care să-i oblige pe agenții publici să declare autorităților competente toate activitățile exterioare, orice ocupație, orice plasamente, orice bunuri și orice dar sau avantaj substanțial din care ar putea rezulta un conflict de interese cu funcțiile lor de agent public.

6. Fiecare stat parte are în vedere să ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri disciplinare sau alte măsuri care se dovedesc a fi necesare împotriva agenților publici care încalcă codurile ori normele instituite în baza prezentului articol.

ART. 9

Achizițiile publice și gestiunea finanțelor publice

1. Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, măsurile necesare pentru a stabili un sistem corespunzător de achiziții publice care să se bazeze pe transparență, concurență și criterii obiective pentru luarea de decizii și care, între altele, să fie eficiente pentru prevenirea corupției. Aceste sisteme, pentru aplicarea cărora se poate ține seama de valori-cadru, prevăd mai ales:

a) difuzarea publică a informațiilor privind procedurile de achiziții publice și contracte, aici fiind cuprinse informațiile despre apelurile de oferte și de informare corespunzătoare asupra atribuirii de contracte, fiind lăsat suficient timp potențialilor ofertanți pentru a stabili și înscrie oferta lor;

b) stabilirea anterioară a condițiilor de participare, inclusiv criteriile de selecție și de atribuire, și regulile apelurilor de oferte și publicarea lor;

c) folosirea criteriilor obiective și predeterminate pentru luarea de decizii privind achizițiile publice, cu scopul de a facilita verificarea ulterioară a aplicării corecte a regulilor sau procedurilor;

d) un sistem de recurs intern eficient, inclusiv un sistem de apel eficient, care să garanteze exercițiul căilor de atac în cazul încălcării regulilor sau procedurilor stabilite conform prezentului paragraf;

e) dacă este cazul, măsuri pentru a reglementa problemele care afectează personalul însărcinat cu achizițiile publice, cum ar fi: obligația unei declarații de interes pentru anumite achiziții, proceduri de selecție a personalului respectiv și obligații în materie de formare.

2. Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, măsurile corespunzătoare pentru a promova transparența și responsabilitatea în gestiunea finanțelor publice. Aceste măsuri cuprind, în special:

a) proceduri de adoptare a bugetului național;

b) comunicarea în timp util a cheltuielilor și a veniturilor;

c) un sistem de norme de contabilitate și audit și de control de gradul doi;

d) sisteme eficiente de gestiune a riscurilor și de control intern; și

e) dacă este cazul, măsuri corective în cazul neîndeplinirii exigențelor prezentului paragraf.

3. Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile civile și administrative necesare, pentru a proteja integritatea registrelor și declarațiilor contabile, evidențelor financiare sau a altor documente privind cheltuielile și veniturile publice și pentru a împiedica falsificarea.

ART. 10

Informarea publicului

Ținând seama de necesitatea luptei împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile necesare pentru a spori transparența administrației sale publice, inclusiv în ceea ce privește organizarea, funcționarea și procesele decizionale, dacă este cazul. Aceste măsuri pot include, în special:

a) adoptarea de proceduri sau de reglementări care să permită publicului obținerea, dacă este cazul, a informațiilor asupra organizării, funcționării și proceselor decizionale de administrație publică, precum și, ținând seama de protecția vieții private și a datelor personale, asupra deciziilor și actelor juridice care îi privesc;

b) simplificarea, dacă este cazul, a procedurilor administrative, cu scopul de a facilita accesul publicului la autoritățile de decizie competente; și

c) publicarea informațiilor, inclusiv a eventualelor rapoarte periodice, despre riscurile de corupție în cadrul administrației publice.

ART. 11

Măsuri privind judecătorii și serviciile de urmărire

1. Ținând seama de independența magistraților și de rolul lor fundamental în lupta împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, măsuri pentru a consolida integritatea lor și pentru a preveni posibilitățile de a-i corupe, fără a le prejudicia independența. Aceste măsuri pot cuprinde reguli privind comportamentul lor.

2. Măsuri în același sens, ca și cele luate în aplicarea paragrafului 1 al prezentului articol, pot fi instituite și aplicate în cadrul serviciilor de urmărire în statele părți în care acestea formează un corp distinct, dar care se bucură de o independență asemănătoare celei a judecătorilor.

ART. 12

Sectorul privat

1. Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri pentru prevenirea corupției implicând sectorul privat, întărirea normelor de contabilitate și audit în sectorul privat și, dacă este cazul, prevederea de sancțiuni civile, administrative sau penale eficiente, proporționate și punitive, în caz de nerespectare a acestor măsuri.

2. Măsurile care permit atingerea acestor obiective pot include, în special:

a) promovarea cooperării între serviciile de investigații și de reprimare și instituțiile private vizate;

b) promovarea elaborării de norme și proceduri pentru apărarea integrității instituțiilor private vizate, inclusiv coduri de conduită pentru ca întreprinderile și toate profesiile interesate să-și exercite activitățile în mod corect, onorabil și adecvat, pentru a preveni conflictele de interese și pentru a încuraja aplicarea bunelor practici comerciale de către întreprinderi între ele, precum și în relațiile lor contractuale cu statul;

c) promovarea transparenței între entitățile private, inclusiv, dacă este cazul, a măsurilor privind identitatea persoanelor fizice și juridice implicate în înființarea și în gestiunea societăților;

d) prevenirea folosirii improprii a procedurilor de reglementare a entităților private, inclusiv a procedurilor privind subvențiile și licențele acordate de către autoritățile publice pentru activități comerciale;

e) prevenirea conflictelor de interes prin impunerea, după caz, și pentru o perioadă rezonabilă, de restricții în exercitarea activităților profesionale de către foștii agenți publici sau la angajarea de către sectorul privat a agenților publici după demisia sau pensionarea acestora, atunci când respectivele activități și respectiva angajare sunt direct legate de funcțiile pe care acești foști agenți publici le exercitau sau le supervizau când erau în funcție;

f) aplicarea la întreprinderile private, ținând seama de structura și de mărimea lor, de norme de audit intern suficiente pentru a facilita prevenirea și descoperirea actelor de corupție și supunerea evidențelor și declarațiilor financiare solicitate de aceste întreprinderi private la proceduri corespunzătoare de audit și de certificare.

3. Cu scopul de a preveni corupția, fiecare stat parte ia măsurile necesare, conform legilor și reglementărilor sale interne privind ținerea de registre și evidențe contabile, publicarea de informații despre declarațiile financiare și normele de contabilitate și de audit, pentru a interzice ca actele următoare să fie îndeplinite în scopul de a săvârși oricare dintre infracțiunile stabilite conform prezentei convenții:

a) stabilirea de evidențe în afara registrelor;

b) operațiunile în afara registrelor sau insuficient identificate;

c) înregistrarea de cheltuieli inexistente;

d) înregistrarea de elemente de pasiv al căror obiect nu este concret identificat;

e) utilizarea de documente false; și

f) distrugerea intenționată de documente contabile, atunci când legea nu o prevede.

4. Fiecare stat parte refuză deductibilitatea fiscală a cheltuielilor care constituie mită, al căror vărsământ este unul dintre elementele constitutive ale infracțiunilor stabilite conform art. 15 și 16 din prezenta convenție și, dacă este cazul, al altor cheltuieli efectuate în scopul corupției.

ART. 13

Participarea societății

1. Fiecare stat parte ia măsurile corespunzătoare, în limita mijloacelor sale și conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, pentru a favoriza participarea activă a persoanelor și a grupurilor care nu aparțin sectorului public, cum ar fi societatea civilă, organizațiile neguvernamentale și comunitățile de persoane, la

prevenirea corupției și la lupta împotriva acestui fenomen, precum și pentru a sensibiliza mai mult publicul cu privire la existența, la cauzele și la gravitatea corupției și la amenințarea pe care acest fenomen o reprezintă. Această participare ar trebui consolidată prin măsuri constând în:

a) sporirea transparenței proceselor de decizie și promovarea participării publicului la aceste procese;

b) asigurarea accesului efectiv al publicului la informație;

c) întreprinderea de activități de informare a publicului pentru a-l provoca să nu tolereze corupția, precum și de programe de educare a publicului, în special în școli și universități;

d) respectarea, promovarea și protejarea libertății de cercetare, primire, publicare și difuzare a informațiilor privind corupția. Această libertate poate fi supusă la anumite restricții, care trebuie totuși să fie prevăzute de lege și necesare:

(i) respectului drepturilor sau reputației altuia;

(ii) protecției, securității naționale sau a ordinii publice ori a sănătății sau moralei publice.

2. Fiecare stat parte ia măsurile corespunzătoare pentru a veghea ca organismele de prevenire a corupției, competente, menționate în prezenta convenție, să fie cunoscute publicului și face ca ele să fie accesibile, astfel încât orice fapt susceptibil de a fi considerat o infracțiune, stabilită conform prezentei convenții, să le poată fi semnalat, inclusiv sub acoperirea anonimatului.

ART. 14

Măsuri de prevenire a spălării banilor

1. Fiecare stat parte:

a) instituie un regim intern complet de reglementare și de control al băncilor și instituțiilor financiare nebancale, inclusiv al persoanelor fizice ori juridice care prestează servicii formale sau informale de transmitere de fonduri ori valori, precum și, dacă este cazul, al altor entități în mod special expuse la spălarea banilor, în limitele competenței sale, cu scopul de a descuraja și de a descoperi toate formele de spălare a banilor. Acest regim pune accentul pe exigențele în materia identificării clienților și, dacă este cazul, a beneficiarilor economici, pe înregistrarea operațiunilor și pe declararea operațiunilor suspecte;

b) se asigură, fără a aduce atingere art. 46 din prezenta convenție, că autoritățile administrative, de reglementare, de investigații și de reprimare și altele însărcinate cu lupta împotriva spălării banilor (inclusiv, în cazul în care dreptul său intern o prevede, autoritățile judiciare) sunt în măsură să coopereze și să schimbe informații la nivel național și internațional, în condițiile definite de dreptul său intern și, în acest scop, urmărește crearea unui serviciu de informare financiar, având atribuția de centru național de colectare, analiză și difuzare a informațiilor privind eventualele operațiuni de spălare a banilor.

2. Statele părți urmăresc să pună în aplicare măsuri realizabile de investigații și de supraveghere a mișcării transfrontaliere a speciilor și titlurilor negociabile corespunzătoare, permițând, sub rezerva garanțiilor, asigurarea unei utilizări corecte a infor-

mațiilor și fără a împiedica în nici un fel circulația capitalurilor licite. De asemenea, particularii sau întreprinderile pot fi obligați să semnaleze transferurile transfrontaliere de cantități importante de specii și titluri negociabile corespunzătoare.

3. Statele părți urmăresc punerea în aplicare a măsurilor corespunzătoare și realizabile pentru a solicita instituțiilor financiare, inclusiv societăților de transfer de fonduri:

a) să consemneze, pe formulare și în mesajele privind transferurile electronice de fonduri, informații exacte și utile despre cel care a emis ordinul;

b) să păstreze aceste informații pe întreg parcursul lanțului de plată; și

c) să exercite o sporită supraveghere asupra transferurilor de fonduri neînsoțite de informații complete privind cel care a emis ordinul.

4. Atunci când instituie un regim intern de reglementare și de control în baza prezentului articol și fără a aduce atingere oricărui alt articol din prezenta convenție, statele părți sunt invitate să se inspire din inițiativele pertinente luate de către organizațiile regionale, interregionale și multilaterale în lupta împotriva spălării banilor.

5. Statele părți se străduiesc să dezvolte și să promoveze cooperarea mondială, regională, subregională și bilaterală dintre autoritățile judiciare, serviciile de investigații și de reprimare și autoritățile de reglementare financiară, în vederea luptei împotriva spălării banilor.

CAP. 3

Incriminare, investigare și reprimare

ART. 15

Corupția agenților publici naționali

Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție:

a) faptei de a promite, de a oferi ori de a da unui agent public, direct sau indirect, un folos necuvenit, pentru sine ori pentru altă persoană sau entitate, cu scopul de a îndeplini sau de a se abține să îndeplinească un act în exercițiul funcțiilor sale oficiale;

b) faptei unui agent public de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine ori pentru altă persoană sau entitate, cu scopul de a îndeplini sau de a se abține să îndeplinească un act în exercițiul funcțiilor sale oficiale.

ART. 16

Corupția agenților publici străini și a funcționarilor organizațiilor publice internaționale

1. Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, în legătură cu fapta de a promite, de a oferi sau de a da unui agent public străin ori unui funcționar al unei organizații publice internaționale, direct sau indirect, un folos necuvenit, pentru sine ori pentru altă persoană sau entitate, cu scopul de a îndeplini ori de a se abține să îndeplinească un act în exercițiul funcțiilor

sale oficiale, în vederea obținerii sau păstrării unei piețe ori a unui alt folos necuvenit în legătură cu activități de comerț internațional.

2. Fiecare stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei unui agent public străin sau unui funcționar al unei organizații publice internaționale de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine ori pentru altă persoană sau entitate, cu scopul de a îndeplini ori de a se abține să îndeplinească un act în exercițiul funcțiilor sale oficiale.

ART. 17

Sustragerea, deturnarea sau altă folosire ilicită de bunuri de către un agent public

Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, sustragerii, deturnării sau altei folosiri ilicite, de către un agent public, în folosul său ori în folosul altei persoane sau entități, a oricărui bun, a oricărui fond ori valoare publică sau privată ori a oricărui lucru de valoare, care i-a fost înmînat datorită funcției sale.

ART. 18

Traficul de influență

Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru atribuirea caracterului de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție:

a) faptei de a promite, de a oferi ori de a da unui agent public sau oricărei alte persoane, direct ori indirect, un folos necuvenit, cu scopul ca respectivul agent sau respectiva persoană să abuzeze de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte a unui folos necuvenit pentru instigatorul inițial al actului sau pentru oricare altă persoană;

b) faptei unui agent public sau a unei alte persoane de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine sau pentru o altă persoană, cu scopul de a abuza de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii unui folos necuvenit de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte.

ART. 19

Abuzul de funcții

Fiecare stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei unui agent public de a abuza de funcțiile sau de postul său, adică de a îndeplini ori de a se abține să îndeplinească, în exercițiul funcțiilor sale, un act cu încălcarea legii, cu scopul de a obține un folos necuvenit pentru sine sau pentru altă persoană sau entitate.

ART. 20

Îmbogățirea ilicită

Sub rezerva Constituției sale și a principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, fiecare stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, îmbogățirii ilicite, adică o mărire substanțială a patrimoniului unui agent public pe care acesta n-o poate justifica rezonabil în raport cu veniturile sale legitime.

ART. 21

Corupția în sectorul privat

Fiecare stat parte urmărește să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție în cadrul activităților economice, financiare sau comerciale:

a) faptei de a promite, de a oferi ori de a da, direct sau indirect, un folos necuvenit oricărei persoane care conduce o entitate din sectorul privat ori care lucrează pentru o asemenea entitate, orice calitate ar avea, pentru sine sau pentru un altul, în scopul de a îndeplini ori de a se abține de la îndeplinirea unui act, cu încălcarea obligațiilor sale;

b) faptei oricărei persoane care conduce o entitate a sectorului privat sau care lucrează pentru o astfel de entitate, orice funcție ar avea, de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit, pentru sine ori pentru altul, cu scopul de a îndeplini sau de a se abține să îndeplinească un act, cu încălcarea obligațiilor sale.

ART. 22

Sustragerea de bunuri în sectorul privat

Fiecare stat parte are în vedere să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actul a fost săvârșit cu intenție în cadrul activităților economice, financiare sau comerciale, sustragerii de către o persoană care conduce o entitate din sectorul privat sau care lucrează într-o astfel de entitate, orice calitate ar avea, a oricărui bun, a oricărui fond sau a oricărei valori private sau a oricărui lucru de valoare care i-a fost înmînat datorită funcției sale.

ART. 23

Spălarea produsului infracțiunii

1. Fiecare stat parte adoptă, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție;

a) (i) conversiei sau transferului de bunuri despre care cel care le desfășoară știe că sunt produsul infracțiunii, în scopul de a ascunde ori de a deghiza originea ilicită a bunurilor respective sau de a ajuta orice persoană care este implicată în săvârșirea infracțiunii principale să se sustragă consecințelor juridice ale actelor sale;

(ii) disimulării sau deghizării adevăratei naturi, a originii, amplasării, dispoziției, schimbării ori proprietății de bunuri sau a drepturilor referitoare la acestea, al căror autor știe că sunt produsul infracțiunii;

b) sub rezerva conceptelor fundamentale ale sistemului său juridic;

(i) achiziției, deținerii sau utilizării de bunuri despre care cel care le achiziționează, deține sau utilizează știe, în momentul în care le primește, că acestea sunt produsul infracțiunii;

(ii) participării la una dintre infracțiunile prevăzute conform prezentului articol sau la orice altă asociere, înțelegere, tentativă ori complicitate prin furnizarea de asistență, ajutor sau sfaturi în vederea săvârșirii ei.

2. În scopurile aplicării paragrafului 1 al prezentului articol:

a) fiecare stat parte se străduiește să aplice paragraful 1 al prezentului articol celei mai largi sferi de infracțiuni principale;

b) fiecare stat parte include în infracțiunile principale cel puțin o sferă completă de infracțiuni stabilite conform prezentei convenții;

c) în scopurile lit. b), infracțiunile principale includ infracțiunile săvârșite în interiorul și în exteriorul teritoriului ce ține de competența statului parte în cauză. Totuși, o infracțiune săvârșită în exteriorul teritoriului ce ține de competența unui stat parte nu constituie o infracțiune principală decât atunci când actul corespondent este o infracțiune în baza dreptului intern al statului în care el a fost săvârșit și ar constitui o infracțiune în baza dreptului intern al statului parte, dacă el a fost săvârșit pe teritoriul său;

d) fiecare stat parte remite secretarului general al Organizației Națiunilor Unite o copie a legilor care dau efect prezentului articol, precum și o copie a oricărei modificări ulterioare aduse acestor legi sau o descriere a acestor legi și a modificărilor ulterioare;

e) în cazul în care principiile fundamentale ale dreptului intern al unui stat parte o cer, se poate dispune ca infracțiunile enumerate la paragraful 1 al prezentului articol să nu se aplice persoanelor care au săvârșit infracțiunea principală.

ART. 24

Tănuirea

Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 33 din prezenta convenție, fiecare stat parte urmărește să adopte măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care au fost săvârșite cu intenție după săvârșirea unei alte infracțiuni stabilite conform prezentei convenții, fără să fi existat participarea la aceste infracțiuni, faptei de a disimula sau de a reține în mod continuu bunuri, știind că acestea provin din una dintre infracțiunile stabilite conform prezentei convenții.

ART. 25

Obstrucționarea bunei funcționări a justiției

Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție:

a) faptei de a recurge la forța fizică, amenințări sau intimidare ori de a promite, oferi sau a da un folos necuvenit pentru a obține o mărturie mincinoasă ori pentru a împiedica o mărturie sau prezentarea elementelor de probă într-o procedură în raport cu săvârșirea infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție;

b) faptei de a recurge la forța fizică, amenințări sau intimidare pentru a împiedica un agent al justiției ori un agent al serviciilor de investigații și de reprimare să-și exercite îndatoririle în raport cu săvârșirea infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție. Nici o dispoziție din prezentul alineat nu aduce atingere dreptului statelor părți de a dispune de o legislație destinată protejării altor categorii de agenți publici.

ART. 26

Răspunderea persoanelor juridice

1. Fiecare stat parte adoptă măsurile necesare, conform principiilor sale juridice, pentru a stabili răspunderea persoanelor juridice care participă la infracțiunile stabilite conform prezentei convenții.

2. Sub rezerva principiilor juridice ale statului parte răspunderea persoanelor juridice poate fi penală, civilă sau administrativă.

3. Această răspundere nu aduce atingere răspunderii penale a persoanelor fizice care au săvârșit infracțiunile.

4. Fiecare stat parte veghează, în mod special, ca persoanele juridice trase la răspundere conform prezentului articol să facă obiectul sancțiunilor eficace, proporționale și de descurajare, de natură penală sau nepenală, inclusiv al sancțiunilor bănești.

ART. 27

Participația și tentativa

1. Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, faptului de a participa cu orice titlu, de exemplu în calitate de complice, alt ajutor sau instigator, la o infracțiune stabilită conform prezentei convenții.

2. Fiecare stat parte poate adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, tentativei de a săvârși o infracțiune stabilită conform prezentei convenții.

3. Fiecare stat parte poate adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, conform dreptului său intern, faptei de a pregăti o infracțiune stabilită conform prezentei convenții.

ART. 28

Cunoașterea, intenția și motivația, ca elemente ale infracțiunii

Cunoașterea, intenția și motivația necesare ca elemente ale unei infracțiuni stabilite conform prezentei convenții pot fi deduse din circumstanțele faptice obiective.

ART. 29

Prescripția

Dacă este cazul, fiecare stat parte stabilește, în cadrul dreptului său intern, un termen lung de prescripție în cursul căruia pot fi pornite urmăriri pentru una dintre

infracțiunile prevăzute de prezenta convenție și un termen mai lung sau suspendă prescripția atunci când autorul prezumat al infracțiunii s-a sustras justiției.

ART. 30

Urmăririle judiciare, judecata și sancțiunile

1. Fiecare stat parte face ca săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de prezenta convenție să fie pasibilă de sancțiuni care țin seama de gravitatea acestei infracțiuni.

2. Fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a stabili sau menține, conform sistemului său juridic și principiilor sale constituționale, un echilibru adecvat între orice imunitate sau orice privilegiu de jurisdicție acordat agenților săi publici în exercițiul funcțiilor lor și posibilitatea, dacă este necesar, de a cerceta, urmări și judeca efectiv infracțiunile stabilite, prevăzute de prezenta convenție.

3. Fiecare stat parte se străduiește să facă astfel încât orice putere judiciară discreționară conferită de dreptul său intern și aferentă urmărilor judiciare pornite împotriva persoanelor pentru infracțiunile prevăzute de prezenta convenție să fie exercitată în scopul optimizării eficacității măsurilor de investigație și reprimare a acestor infracțiuni, ținând seama de necesitatea de a exercita un efect de descurajare în ceea ce privește săvârșirea lor.

4. Fiind vorba de infracțiunile stabilite conform prezentei convenții, fiecare stat parte ia măsurile corespunzătoare, conform dreptului său intern și ținând seama de dreptul la apărare, pentru a face în așa fel încât condițiile cărora le sunt subordonate deciziile de punere în libertate în așteptarea judecării sau a procedurii de apel să țină seama de necesitatea de a se asigura prezența apărătorului în timpul procedurii penale ulterioare.

5. Fiecare stat parte ia în considerare gravitatea infracțiunilor prevăzute în prezenta convenție, atunci când examinează eventualitatea unei eliberări anticipate sau condiționate de persoanele recunoscute ca vinovate pentru aceste infracțiuni.

6. Fiecare stat parte, în măsura compatibilității cu principiile fundamentale ale sistemului său juridic, are în vedere stabilirea de proceduri care să permită, dacă este cazul, autorității competente să revoce, să suspende sau să transfere un agent public acuzat de o infracțiune prevăzută în prezenta convenție, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție.

7. Atunci când gravitatea infracțiunii o justifică, fiecare stat parte, în măsura compatibilității cu principiile fundamentale ale sistemului său juridic, urmărește stabilirea de proceduri care să permită decăderea, prin hotărâre judecătorească sau printr-un alt mijloc corespunzător, pentru o durată fixată prin dreptul său intern, a persoanelor recunoscute vinovate de infracțiunile prevăzute în prezenta convenție din dreptul:

a) de a exercita o funcție publică; și

b) de a exercita o funcție într-o întreprindere al cărei proprietar este în parte sau majoritar statul.

8. Dispozițiile paragrafului 1 al prezentului articol nu aduc atingere exercițiului puterilor disciplinare de către autoritățile competente împotriva funcționarilor.

9. Nici o dispoziție a prezentei convenții nu aduce atingere principiului conform căruia definirea infracțiunilor stabilite conform acesteia și a mijloacelor juridice de apărare aplicabile sau a altor principii juridice care guvernează legalitatea incriminării.

rilor țin exclusiv de dreptul intern al unui stat parte și potrivit căruia infracțiunile respective sunt urmărite și pedepsite conform acestui drept.

10. Statele părți se străduiesc să promoveze reintegrarea în societate a persoanelor recunoscute vinovate de infracțiuni prevăzute de prezenta convenție.

ART. 31

Blocare, sechestrul și confiscare

1. Fiecare stat parte ia, în măsura posibilităților și în cadrul sistemului său juridic intern, măsurile necesare pentru a permite confiscarea:

a) produsului infracțiunii provenind din infracțiunile prevăzute de prezenta convenție sau a bunurilor a căror valoare corespunde cu cea a produsului;

b) bunurilor, materialelor sau altor instrumente folosite sau destinate a fi folosite pentru infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

2. Fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a permite identificarea, localizarea, blocarea sau sechestrul a tot ceea ce este menționat la paragraful 1 al prezentului articol, în scopul eventualei confiscări.

3. Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative sau alte măsuri care se dovedesc a fi necesare, conform dreptului său intern, pentru a reglementa administrarea și utilizarea de către autoritățile competente a bunurilor blocate, sechestrate sau confiscate, vizate de paragrafele 1 și 2 ale prezentului articol.

4. Dacă produsul infracțiunii a fost transformat ori convertit, în parte sau în totalitate, în alte bunuri, acestea din urmă pot face obiectul măsurilor prevăzute în prezentul articol în locul și în schimbul acestui produs.

5. Dacă produsul infracțiunii a fost amestecat cu bunuri achiziționate în mod legal, aceste bunuri, fără prejudicierea competențelor de blocare sau de sechestrul, pot fi confiscate pînă la concurența valorii estimate a produsului cu care a fost amestecat.

6. Veniturile sau alte foloase obținute din produsul infracțiunii, bunul în care produsul a fost transformat sau convertit ori bunurile cu care a fost amestecat pot, de asemenea, face obiectul măsurilor prevăzute în prezentul articol, în același mod și în aceeași măsură ca produsul infracțiunii.

7. În scopurile prezentului articol și ale art. 55 din prezenta convenție, fiecare stat parte împuternicește instanțele sale judecătorești sau alte autorități competente să ordone prezentarea ori sechestrul documentelor bancare, financiare sau comerciale. Un stat parte nu poate invoca secretul bancar pentru a refuza să dea curs dispozițiilor prezentului paragraf.

8. Statele părți pot avea în vedere să solicite ca autorul unei infracțiuni să stabilească originea licită a produsului prezumat al infracțiunii sau a altor bunuri care pot face obiectul unei confiscări, în măsura în care această exigență este conformă principiilor fundamentale ale dreptului lor intern și naturii procedurilor judiciare și altor proceduri.

9. Interpretarea dispozițiilor prezentului articol nu trebuie, în nici un caz, să aducă atingere drepturilor terților de bună-credință.

10. Nici o dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere principiului conform căruia măsurile care sunt prevăzute în acesta sunt definite și executate conform dreptului intern al fiecărui stat parte și sub rezerva acestora.

ART. 32

Protecția martorilor, experților și a victimelor

1. Fiecare stat parte ia, conform sistemului său juridic intern și în limita mijloacelor sale, măsuri corespunzătoare pentru a asigura o protecție eficace împotriva eventualelor acte de represalii sau de intimidare a martorilor și experților care depun mărturie referitor la infracțiunile prevăzute în prezenta convenție și, dacă este cazul, a rudelor și a altor persoane apropiate.

2. Măsurile avute în vedere la paragraful 1 al prezentului articol pot consta mai ales, fără prejudicierea drepturilor pîrîtului, inclusiv a dreptului la o procedură normală, în:

a) stabilirea pentru protecția fizică a acestor persoane a unor proceduri privind îndeosebi, după nevoie și în măsura posibilului, de a li se oferi un nou domiciliu și de a li se permite, dacă este cazul, ca informațiile privind identitatea lor și locul unde se află să nu fie dezvăluite sau ca dezvăluirea lor să fie limitată;

b) prevederea unor reguli de probațiune care să permită martorilor și experților să depună într-un mod care să le garanteze securitatea, în special să fie autorizat să depună mărturie recurgînd la tehnici de comunicare cum sunt legăturile video sau la alte mijloace adecvate.

3. Statele părți au în vedere să încheie acorduri sau aranjamente cu alte state în vederea stabilirii unui nou domiciliu persoanelor menționate la paragraful 1 al prezentului articol.

4. Dispozițiile prezentului articol se aplică, de asemenea, victimelor cînd acestea sunt martori.

5. Fiecare stat parte, sub rezerva dreptului său intern, face în așa fel încît părerile și preocupările victimelor să fie prezentate și luate în seamă în fazele corespunzătoare ale procedurii penale angajate împotriva autorilor infracțiunilor într-un mod care nu prejudiciază dreptul la apărare.

ART. 33

Protecția persoanelor care comunică informații

Fiecare stat parte are în vedere încorporarea în sistemul său juridic intern a măsurilor corespunzătoare pentru a asigura protecția împotriva oricărui tratament nejustificat al oricărei persoane care semnalează autorităților competente, de bună-credință și în baza unor presupuneri rezonabile, orice fapt privind infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

ART. 34

Consecințele actelor de corupție

După formele prescrise, ținînd seama de drepturile terților de bună-credință, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri pentru a combate consecințele corupției. În această perspectivă statele părți pot considera corupția ca un factor pertinent într-o procedură judiciară pentru a decide anularea sau resciziunea unui contract, retragerea unei concesiuni sau a oricărui act juridic analog ori pentru luarea oricărei măsuri corective.

ART. 35

Repararea prejudiciului

Fiecare stat parte ia măsurile necesare, conform principiilor dreptului său intern, pentru a da entităților sau persoanelor care au suferit un prejudiciu în urma unui act de corupție dreptul de a introduce o acțiune în justiție împotriva responsabililor de prejudiciul menționat, în vederea obținerii reparării.

ART. 36

Autorități specializate

Fiecare stat parte face astfel încât, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să existe unul sau mai multe organisme ori persoane specializate în lupta împotriva corupției prin investigații și reprimare. Acest organism sau aceste organisme ori aceste persoane își vor acorda independența necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului juridic al statului parte, pentru a putea exercita eficient funcțiile lor la adăpost de orice influență necuvenită. Aceste persoane sau personalul respectivului ori respectivelor organisme ar trebui să aibă formarea și resursele adecvate pentru a-și exercita sarcinile.

ART. 37

Cooperarea cu serviciile de investigații și de reprimare

1. Fiecare stat parte ia măsurile potrivite pentru a încuraja persoanele care participă sau care au participat la săvârșirea unei infracțiuni stabilite conform prezentei convenții să furnizeze autorităților competente informații utile în scopurile anchetei și cercetării probelor, precum și o asistență faptică și concretă care ar putea contribui la lipsirea autorilor infracțiunii de produsul infracțiunii și la recuperarea acestui produs.

2. Fiecare stat parte are în vedere să prevadă posibilitatea, în cazurile corespunzătoare, micșorării pedepsei de care este pasibil un învinuit care cooperează într-un mod substanțial la anchetă sau la urmărirea referitoare la o infracțiune prevăzută de prezenta convenție.

3. Fiecare stat parte are în vedere să prevadă posibilitatea, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, acordării de imunitate de urmărire a unei persoane care cooperează în mod substanțial la anchetă sau la urmărirea referitoare la o infracțiune prevăzută de prezenta convenție.

4. Protecția acestor persoane este asigurată, *mutatis mutandis*, conform prevederilor art. 32 din prezenta convenție.

5. Când o persoană la care se referă paragraful 1 al prezentului articol și care se află într-un stat parte poate contribui la cooperarea substanțială cu autoritățile competente ale unui alt stat parte, statele părți pot avea în vedere încheierea unor acorduri sau aranjamente, conform dreptului lor intern, privind o eventuală acordare de către celălalt stat parte a tratamentului prevăzut la paragrafele 2 și 3 ale prezentului articol.

ART. 38

Cooperarea între autoritățile naționale

Fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a încuraja, conform dreptului său intern, cooperarea între, pe de o parte, autoritățile sale publice, ca și agenții săi publici, și, pe de altă parte, autoritățile sale însărcinate cu anchetarea și urmărirea relative la infracțiuni. Această cooperare poate consta:

- a) pentru primele, în a informa, din proprie inițiativă, pe celelalte atunci când există motive rezonabile de a considera că a fost săvârșită una dintre infracțiunile stabilite conform art. 15, 21 și 23 din prezenta convenție; sau
- b) pentru primele, în a furniza, la cerere, celorlalte orice informație necesară.

ART. 39

Cooperarea dintre autoritățile naționale și sectorul privat

1. Fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a încuraja, conform dreptului său intern, cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate cu anchetele și urmărirea și entitățile sectorului privat, în special instituțiile financiare, asupra problemelor privind săvârșirea de infracțiuni prevăzute prin prezenta convenție.

2. Fiecare stat parte are în vedere să își încurajeze naționalii și alte persoane având reședința obișnuită pe teritoriul său să semnaleze autorităților naționale însărcinate cu anchete și urmăriri comiterea unei infracțiuni prevăzute prin prezenta convenție.

ART. 40

Secretul bancar

Fiecare stat parte veghează, în cazul anchetelor judiciare naționale asupra infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții, la ceea ce constituie în sistemul său juridic mecanisme corespunzătoare pentru a depăși obstacolele care pot rezulta din aplicarea legilor asupra secretului bancar.

ART. 41

Cazierul judiciar

Fiecare stat parte poate adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a se ține seama, în condițiile și cu scopurile pe care le consideră corespunzătoare, de orice condamnare care i-ar fi fost anterior aplicată în alt stat autorului presupus al unei infracțiuni, cu scopul de a utiliza această informație în cadrul unei proceduri penale referitoare la o infracțiune dintre cele prevăzute de prezenta convenție.

ART. 42

Competența

1. Fiecare stat parte adoptă măsurile necesare pentru a-și stabili competența în ceea ce privește infracțiunile stabilite conform prezentei convenții în următoarele cazuri:

- a) când infracțiunea este săvârșită pe teritoriul său; sau
- b) când infracțiunea este comisă la bordul unei nave care poartă pavilionul său ori la bordul unei aeronave înmatriculate conform dreptului său intern în momentul în

care infracțiunea respectivă a fost săvârșită.

2. Sub rezerva art. 4 din prezenta convenție, un stat parte poate, de asemenea, să stabilească competența sa în ceea ce privește una dintre aceste infracțiuni în cazurile următoare:

a) când infracțiunea este săvârșită împotriva unuia dintre naționali săi; sau

b) când infracțiunea este săvârșită de către unul dintre naționali săi ori de o persoană apatridă care își are reședința pe teritoriul său; sau

c) când infracțiunea este una dintre cele stabilite conform lit. b) (ii) paragraful 1 al art. 23 din prezenta convenție și este săvârșită în afara teritoriului său în vederea comiterii, pe teritoriul său, a unei infracțiuni stabilite conform lit. a) (i) sau (ii) ori lit. b) (i) paragraful 1 al art. 23 din prezenta convenție; sau

d) când infracțiunea este săvârșită împotriva sa.

3. În scopurile art. 44 din prezenta convenție, fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența cu privire la infracțiunile prevăzute de prezenta convenție, când autorul prezumat se află pe teritoriul său și nu este extrădat pentru singurul motiv că este naționalul său.

4. Fiecare stat parte poate, de asemenea, lua măsurile necesare pentru a stabili competența sa în ceea ce privește infracțiunile prevăzute de prezenta convenție, când autorul prezumat se află pe teritoriul său și pe care nu îl extrădează.

5. Dacă un stat parte care își exercită competența în baza paragrafului 1 sau 2 al prezentului articol a fost avizat sau a aflat în orice alt mod că alte state părți instrumentează o anchetă ori au pornit urmăriri sau o procedură judiciară privind același act, autoritățile competente ale acestor state părți se consultă, după cum este cazul, pentru a-și coordona acțiunile.

6. Fără a aduce atingere normelor de drept internațional general, prezenta convenție nu exclude exercitarea oricărei competențe penale stabilite de un stat parte conform dreptului său intern.

CAP. 4

Cooperarea internațională

ART. 43

Cooperarea internațională

1. Statele părți cooperează în materie penală conform art. 44 - 50 din prezenta convenție. Atunci când este cazul și conform sistemului lor juridic intern, statele părți au în vedere să își acorde reciproc asistență în anchetele și în procedurile privind cauze civile și administrative referitoare la corupție.

2. În materie de cooperare internațională, de fiecare dată când dubla incriminare este considerată ca o condiție, aceasta este considerată îndeplinită când legislația statului parte solicitat califică ori desemnează sau nu infracțiunea la fel ca statul parte solicitant, dacă fapta care constituie infracțiunea pentru care asistența este solicitată este o infracțiune în baza legislației ambelor state.

ART. 44

Extrădarea

1. Prezentul articol se aplică infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, atunci când persoana care face obiectul cererii de extrădare se află pe teritoriul statului parte solicitat, cu condiția ca infracțiunea pentru care se cere extrădarea să fie pedepsită de dreptul intern al statului parte solicitant și al statului parte solicitat.

2. Fără a ține seama de dispozițiile paragrafului 1 al prezentului articol, un stat parte a cărui legislație o permite poate acorda extrădarea unei persoane pentru oricare dintre infracțiunile stabilite conform prezentei convenții care nu sunt pedepsibile în baza dreptului său intern.

3. Dacă cererea de extrădare se referă la mai multe infracțiuni distincte, dintre care pentru cel puțin una se poate cere extrădarea în baza prezentului articol și pentru unele nu se poate cere extrădarea în raport cu durata pedepsei închisorii, dar au legătură cu infracțiunile prevăzute de prezenta convenție, statul solicitat poate aplica prezentul articol și acestor infracțiuni.

4. Fiecare dintre infracțiunile cărora li se aplică prezentul articol este de plin drept inclusă în orice tratat de extrădare în vigoare între statele părți ca infracțiune al cărei autor poate fi extrădat. Statele părți se angajează să includă aceste infracțiuni ca infracțiuni al căror autor poate fi extrădat în orice tratat de extrădare pe care îl vor încheia între ele. Un stat parte a cărui legislație o permite, atunci când se întemeiază pe prezenta convenție pentru extrădare, nu consideră nici o infracțiune stabilită conform prezentei convenții ca o infracțiune politică.

5. Dacă un stat parte care subordonează extrădarea unui tratat existent primește o cerere de extrădare de la un stat parte cu care nu a încheiat un asemenea tratat, el poate considera prezenta convenție ca temei legal de extrădare pentru infracțiunile la care se aplică prezentul articol.

6. Un stat parte care subordonează extrădarea existenței unui tratat:

a) în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau de aderare la prezenta convenție, comunică secretarului general al Organizației Națiunilor Unite dacă consideră prezenta convenție ca bază legală pentru a coopera în materie de extrădare cu alte state părți; și

b) dacă nu consideră prezenta convenție ca bază legală pentru a coopera în materie de extrădare, se obligă, dacă este cazul, să încheie tratate de extrădare cu alte state părți în scopul aplicării prezentului articol.

7. Statele părți care nu subordonează extrădarea existenței unui tratat recunosc între ele infracțiunilor cărora li se aplică prezentul articol caracterul de infracțiune pentru care autorul poate fi extrădat.

8. Extrădarea este subordonată condițiilor prevăzute de dreptul intern al statului parte solicitat sau de tratatele de extrădare aplicabile, inclusiv, îndeosebi, condițiilor privind pedeapsa minimă prevăzută pentru a extrăda și motivelor pentru care statul parte solicitat poate refuza extrădarea.

9. Statele părți se străduiesc, sub rezerva dreptului lor intern, să accelereze procedurile de extrădare și să simplifice exigențele în materie de probe în ceea ce privește

infracțiunile cărora li se aplică prezentul articol.

10. Sub rezerva dispozițiilor din dreptul său intern și a tratatelor de extrădare pe care le-a încheiat, statul parte solicitat poate, la cererea statului parte solicitant și dacă acesta consideră că circumstanțele o justifică și că există urgență, să pună în stare de deținere o persoană aflată pe teritoriul său, a cărei extrădare este solicitată, sau să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura prezența sa cu ocazia procedurii de extrădare.

11. Un stat parte pe teritoriul căruia se află un autor prezumat al unei infracțiuni, dacă nu extrădează această persoană pentru infracțiunea căreia se aplică prezentul articol pentru singurul motiv că este unul dintre naționali săi, este ținut, la cererea statului parte care solicită extrădarea, de a supune cauza fără întârziere excesivă autorităților sale competente, în scopul urmăririi. Autoritățile respective decid și conduc urmărirea în același mod ca și pentru orice altă infracțiune gravă, în baza dreptului intern al acestui stat parte. Statele părți interesate cooperează între ele, în special în materie de procedură și probă, cu scopul de a asigura eficiența urmăririlor.

12. Când un stat parte, în baza dreptului său intern, nu este autorizat să extrădeze sau să predea într-o altă formă pe unul dintre naționali săi decât dacă este apoi trimis în acest stat parte pentru a executa pedeapsa pronunțată la terminarea procesului sau a procedurii care se află la originea cererii de extrădare sau de predare și când acest stat parte și statul parte solicitant se înțeleg asupra acestei opțiuni și altor condiții pe care le pot considera corespunzătoare, această extrădare sau predare condiționată este suficientă în scopul executării obligației menționate la paragraful 11 al prezentului articol.

13. Dacă extrădarea, solicitată în scopul executării unei pedepse, este refuzată deoarece persoana care face obiectul acestei cereri este un național al statului parte solicitat, acesta, dacă dreptul său intern îi permite, în conformitate cu prevederile acestui drept și la cererea statului parte solicitant, ia în considerare să dispună el însuși executarea pedepsei care a fost pronunțată conform dreptului intern al statului parte solicitant sau a restului de pedeapsă care a rămas de executat.

14. Oricărei persoane care face obiectul unei urmăririi pentru una dintre infracțiunile căreia i se aplică prezentul articol i se garantează un tratament echitabil în toate stadiile procedurii, inclusiv folosirea tuturor drepturilor și garanțiilor prevăzute de dreptul intern al statului parte pe teritoriul căruia se află.

15. Nici o dispoziție a prezentei convenții nu trebuie interpretată în sensul creării unei obligații pentru statul parte solicitat de a extrăda dacă are motive serioase să considere că cererea a fost prezentată în scopul urmăririi sau pedepsirii unei persoane din cauza sexului, rasei, religiei, naționalității, originii etnice ori a opiniilor sale politice sau dând curs acestei cereri s-ar cauza un prejudiciu acestei persoane pentru unele dintre aceste motive.

16. Statele părți nu pot refuza o cerere de extrădare doar pentru motivul că infracțiunea este considerată avînd legătură cu probleme fiscale.

17. Înainte de a refuza extrădarea, statul parte solicitat consultă, în caz de nevoie, statul parte solicitant cu scopul de a oferi toate posibilitățile de a-și prezenta opiniile și de a da informații în sprijinul afirmațiilor sale.

18. Statele părți se străduiesc să încheie acorduri sau aranjamente bilaterale și multilaterale pentru a permite extrădarea ori pentru a-i spori eficiența.

ART. 45

Transferul persoanelor condamnate

Statele părți pot lua în considerare încheierea de acorduri sau de aranjamente bilaterale și multilaterale referitoare la transferul pe teritoriul lor de persoane condamnate la pedepse cu închisoarea sau la alte pedepse privative de libertate ca urmare a infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, pentru ca acestea să își poată executa acolo restul pedepsei.

ART. 46

Asistența judiciară

1. Statele părți își acordă reciproc cea mai amplă cu putință asistență judiciară cu prilejul anchetelor, urmăririlor și procedurilor judiciare privind infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

2. Cea mai amplă cu putință asistență judiciară este acordată, în măsura în care legile, tratatele, acordurile și aranjamentele pertinente ale statului parte solicitat o permit, în cursul anchetelor, urmăririlor și procedurilor judiciare privind infracțiuni în care o persoană juridică poate fi trasă la răspundere în statul parte solicitant, conform art. 26 din prezenta convenție.

3. Asistența juridică ce se acordă în aplicarea prezentului articol poate fi solicitată în scopurile următoare:

- a) strângerea de mărturii sau de depoziții;
- b) înmînarea actelor judiciare;
- c) efectuarea de percheziții și sechestre, precum și de blocări;
- d) examinarea de obiecte și cercetarea la fața locului;
- e) transmiterea de informații, de probe și rapoarte de expertiză;
- f) transmiterea originalelor sau a copiilor certificate pentru conformitate ale documentelor și dosarelor pertinente, inclusiv ale documentelor administrative, bancare, financiare sau comerciale și ale documentelor societăților comerciale;
- g) identificarea sau localizarea produsului infracțiunii, bunurilor, instrumentelor sau a altor lucruri în scopul strîngerii elementelor de probă;
- h) facilitarea înfățișării voluntare a persoanelor în statul parte solicitant;
- i) acordarea oricărei alte asistențe compatibile cu dreptul intern al statului parte solicitat;
- j) identificarea, blocarea și localizarea produsului infracțiunii, conform dispozițiilor cap. V din prezenta convenție;
- k) recuperarea bunurilor, conform dispozițiilor cap. V din prezenta convenție.

4. Fără prejudicierea dreptului intern, autoritățile competente ale unui stat parte pot, fără cerere prealabilă, să comunice informații privind cauze penale unei autorități competente a unui alt stat parte, dacă apreciază că aceste informații ar putea servi începerii sau încheierii anchetelor și urmăririlor penale ori să determine acest din urmă stat să formuleze o cerere în baza prezentei convenții.

5. Comunicarea de informații conform paragrafului 4 al prezentului articol se face fără prejudicierea anchetelor și urmărilor penale în statul ale cărui autorități competente transmit informațiile. Autoritățile competente care primesc aceste informații vor fi de acord cu oricare cerere, tinzând ca aceste informații să rămână confidențiale chiar temporar sau ca folosirea lor să fie însoțită de restricții. Totuși aceasta nu împiedică statul parte care primește informațiile să dezvăluie, cu prilejul procedurii judiciare, informațiile justificative în favoarea unui învinuit. În acest ultim caz statul parte care primește informațiile avizează statul parte care le comunică, înaintea dezvăluirii lor, și, la cererea acestuia, îl consultă. Dacă, într-un caz excepțional, o notificare prealabilă nu este posibilă, statul parte care primește informațiile încunoștințează fără întârziere despre dezvăluire statul parte care le comunică.

6. Dispozițiile prezentului articol nu afectează cu nimic obligațiile care rezultă din oricare alt tratat bilateral sau multilateral care guvernează ori trebuie să guverneze, în întregime sau în parte, asistența judiciară.

7. Paragrafele 9 - 29 ale prezentului articol sunt aplicabile cererilor făcute în conformitate cu prezentul articol, dacă statele părți în cauză sunt legate printr-un tratat de asistență judiciară. Dacă statele părți menționate sunt legate de un asemenea tratat, sunt aplicabile dispozițiile corespunzătoare ale acestuia, cu excepția cazului în care statele părți nu convin să aplice în locul lor dispozițiile paragrafelor 9 - 29 ale prezentului articol. Statele părți sunt încurajate în mod deosebit să aplice aceste paragrafe dacă le facilitează cooperarea.

8. Statele părți nu pot invoca secretul bancar pentru a refuza asistența judiciară prevăzută de prezentul articol.

9. a) Când în aplicarea prezentului articol răspunde unei cereri de asistență în absența dublei incriminări, un stat parte solicitat ține seama de obiectul prezentei convenții așa cum el a fost enunțat în articolul 1.

b) Statele părți pot invoca absența dublei incriminări pentru a refuza transmiterea unei cereri în aplicarea prezentului articol. Cu toate acestea, statul parte solicitat, când aceasta este compatibilă cu principiile fundamentale ale sistemului său juridic, admite cererea solicitată, dacă ea nu implică măsuri coercitive. Această asistență poate fi refuzată dacă cererea poartă asupra unor probleme minore sau pentru care cooperarea sau asistența solicitată poate fi obținută în temeiul altor dispoziții ale prezentei convenții.

c) Fiecare stat parte poate avea în vedere luarea măsurilor necesare pentru a-i permite furnizarea unei asistențe judiciare cât mai ample cu putință în aplicarea prezentului articol, în absența dublei incriminări.

10. Orice persoană deținută sau care execută o pedeapsă pe teritoriul unui stat parte, a cărei prezență este solicitată într-un alt stat parte în scopul identificării sau audierii ori pentru ca aceasta să își dea concursul la obținerea de probe în cadrul anchetelor, urmărilor sau procedurilor judiciare, privind infracțiunile prevăzute de prezenta convenție, poate face obiectul unui transfer dacă sunt reunite condițiile următoare:

a) persoana în cauză consimte la aceasta în mod liber și în deplină cunoștință de cauză;

b) autoritățile competente ale celor două state părți în cauză consimt la aceasta, sub rezerva condițiilor pe care aceste state părți le consideră corespunzătoare.

11. În scopul paragrafului 10 al prezentului articol:

a) statul parte către care este efectuat transferul are împuternicirea și obligația să mențină persoana în cauză în detenție, cu excepția cererii sau autorizării contrare din partea statului parte din care persoana a fost transferată;

b) statul parte către care se efectuează transferul își îndeplinește fără întârziere obligația de a-l preda pe interesat în paza statului parte din care transferul a fost efectuat, conform celor convenite în prealabil sau altfel, așa cum au hotărât autoritățile competente ale celor două state părți;

c) statul parte către care se efectuează transferul nu poate cere statului parte din care se efectuează transferul să înceapă o procedură de extrădare pentru ca interesatul să îi fie remis;

d) se ține seama de perioada în care persoana a fost în detenție în statul parte către care a fost transferat, în scopul reducerii din pedeapsa de executat în statul parte din care a fost transferat.

12. În afară de cazul în care statul parte din care o persoană trebuie să fie transferată în baza paragrafelor 10 și 11 ale prezentului articol nu își dă acordul, această persoană, oricare ar fi naționalitatea sa, nu va fi urmărită, deținută, pedepsită sau supusă altor restricții ale libertății sale personale pe teritoriul statului parte către care a fost transferată din motive de acte, omisiuni sau condamnări anterioare plecării sale de pe teritoriul statului parte din care ea a fost transferată.

13. Fiecare stat parte desemnează o autoritate centrală care are responsabilitatea și competența de a primi cereri de asistență judiciară pe care fie le execută, fie le transmite autorităților competente spre executare. Dacă un stat parte are o regiune sau un teritoriu special prevăzut cu un sistem de asistență judiciară diferit, el poate desemna o autoritate centrală distinctă care va avea aceleași funcții pentru această regiune sau teritoriu. Autoritățile centrale asigură executarea și transmiterea rapidă și în bună și convenită formă a cererilor primite. Dacă autoritatea centrală transmite cererea unei autorități competente pentru executare, ea încurajează executarea rapidă și în bună și convenită formă a cererii de către autoritatea competentă. Autoritatea centrală desemnată în acest scop face obiectul unei notificări adresate secretarului general al Organizației Națiunilor Unite în momentul în care fiecare stat parte depune instrumentul de ratificare, acceptare, de aprobare sau de aderare la prezenta convenție. Cererile de asistență judiciară și orice comunicare relativă la acestea sunt transmise autorităților centrale desemnate de statele părți. Prin prezenta dispoziție se înțelege, fără a prejudicia dreptul oricărui stat parte, ca solicitarea cererilor și a comunicărilor să fie adresată pe cale diplomatică și, în caz de urgență, dacă statele părți convin aceasta, prin intermediul Organizației Internaționale a Poliției Criminale, dacă aceasta este posibil.

14. Cererile sunt adresate în scris sau, dacă este posibil, prin orice alt mijloc care poate fi în măsură să producă un document scris, într-o limbă acceptabilă de statul parte solicitat, în condiții care să permită statului parte solicitat să îi stabilească autenticitatea. Limba sau limbile acceptabile de fiecare stat parte sunt notificate secrete

tarului general al Organizației Națiunilor Unite în momentul în care acest stat parte își depune instrumentul de ratificare, acceptare, aprobare sau de aderare la prezenta convenție. În caz de urgență și dacă statele părți convin în acest fel, cererile pot fi făcute oral, dar trebuie să fie confirmate fără întârziere în scris.

15. O cerere de asistență judiciară trebuie să conțină informațiile următoare:

- a) desemnarea autorității care emite cererea;
- b) obiectul și natura anchetei, a urmăririlor sau a procedurii judiciare la care se raportează cererea, precum și numele și funcțiile autorității care a fost împuternicită;
- c) un rezumat al faptelor pertinente, în afară de cererile în scopul înmînării de acte judiciare;
- d) obiectul cererii de asistență și detaliile oricărei proceduri speciale solicitate de statul parte solicitant dorește a fi aplicată;
- e) dacă este posibil, identitatea, adresa și naționalitatea oricărei persoane vizate; și
- f) scopul în care sunt cerute mărturia, informațiile sau măsurile.

16. Statul parte solicitat poate cere informații suplimentare dacă acestea apar necesare pentru executarea cererii conform dreptului său intern sau cînd poate facilita executarea cererii.

17. Oricare cerere este executată conform dreptului intern al statului parte solicitat și, în măsura în care aceasta nu contravine dreptului intern al statului parte solicitat și cînd este posibil, conform procedurilor specificate în cerere.

18. În cazul în care este posibil și conform principiilor fundamentale ale dreptului intern, dacă o persoană care se află pe teritoriul unui stat parte trebuie să fie ascultată ca martor sau ca expert de către autoritățile judiciare ale unui alt stat parte, primul stat parte poate, la cererea celuilalt, să autorizeze audierea sa prin videoconferință, dacă nu este posibil sau nu se dorește ca ea să se înfățișeze personal pe teritoriul statului parte solicitant. Statele părți pot conveni ca audierea să fie condusă de o autoritate judiciară a statului parte solicitant și ca o autoritate judiciară a statului parte solicitat să asiste la aceasta.

19. Statul parte solicitant nu comunică, nici nu folosește informațiile sau elementele de probă transmisă de către statul parte solicitat pentru anchete, urmăriri și proceduri judiciare, altele decît cele prevăzute în cerere, fără consimțămîntul prealabil al statului parte solicitat. Nici o prevedere a prezentului paragraf nu împiedică statul parte solicitant să dezvăluie, în cursul procedurii, informațiile sau elementele de probă pentru dezvinovățire. În acest ultim caz statul parte solicitant avizează statul parte solicitat înainte de dezvăluire și, dacă i se adresează o cerere, consultă statul parte solicitat. Dacă, într-un caz excepțional, o notificare prealabilă nu este posibilă, statul parte solicitant informează fără întârziere statul parte solicitat despre dezvăluire.

20. Statul parte solicitant poate cere ca statul parte solicitat să păstreze secretul asupra cererii și conținutului acesteia, în afară de măsurile necesare pentru a o executa. Dacă statul parte solicitat nu poate satisface această exigență, el informează fără întârziere statul parte solicitant.

21. Asistența judiciară poate fi refuzată:

- a) dacă cererea nu este făcută în conformitate cu dispozițiile prezentului articol;
- b) dacă statul parte solicitat apreciază că executarea cererii este susceptibilă să adu-

că atingere suveranității, securității, ordinii sale publice sau altor interese esențiale;

c) în cazul în care dreptul intern al statului parte solicitat ar interzice autorităților sale să ia măsurile cerute, dacă este vorba despre o infracțiune analogă care a făcut obiectul unei anchete, urmăriri sau proceduri judiciare în cadrul propriei competențe;

d) în cazul în care ar fi contrară sistemului juridic al statului parte solicitat privind asistența judiciară de acceptare a cererii.

22. Statele părți nu pot refuza, de asemenea, o cerere de asistență judiciară pentru singurul motiv că infracțiunea este considerată avînd legătură cu probleme fiscale.

23. Orice refuz al asistenței judiciare trebuie să fie motivat.

24. Statul parte solicitat execută cererea de asistență judiciară cît mai prompt posibil și ține seama, în măsura posibilului, de orice termene sugerate de statul parte solicitant și care sunt motivate, de preferință, în cerere. Statul parte solicitant poate prezenta cereri rezonabile de informații asupra stadiului de desfășurare a măsurilor luate de către statul parte solicitat pentru a da curs cererii sale. Statul parte solicitat răspunde cererilor rezonabile ale statului parte solicitant privind progresele realizate în executarea cererii. Cînd asistența solicitată nu mai este necesară, statul parte solicitant informează prompt statul parte solicitat despre aceasta.

25. Asistența judiciară poate fi amînată de statul parte solicitat pe motiv că ea ar putea împiedica anchete, urmăriri sau o procedură judiciară în curs.

26. Înainte de a refuza o cerere în baza paragrafului 21 al prezentului articol sau de a amîna executarea în baza paragrafului 25, statul parte solicitat examinează cu statul parte solicitant posibilitatea acordării asistenței sub rezerva condițiilor pe care le consideră necesare. Dacă statul parte solicitant acceptă asistența sub rezerva acestor condiții, el se conformează acestora.

27. Fără prejudicierea aplicării paragrafului 12 al prezentului articol, un martor, un expert sau o altă persoană care, la cererea statului parte solicitant, consimte să facă o depoziție în cursul unei proceduri ori să colaboreze la o anchetă, la urmăriri sau la o procedură judiciară pe teritoriul statului parte solicitant nu va fi urmărită, deținută, pedepsită ori supusă altor restricții ale libertății sale personale pe acest teritoriu pentru motive de fapte, omisiuni sau condamnări anterioare plecării sale de pe teritoriul statului parte solicitat. Această imunitate încetează cînd martorul, expertul ori acea persoană, care a avut, pentru o perioadă de 15 zile consecutive sau pentru orice altă perioadă convenită de statele părți, socotită de la data la care ei au fost informați oficial că prezența lor nu mai este cerută de autoritățile judiciare, posibilitatea de a părăsi teritoriul statului parte solicitant, a rămas totuși în mod voluntar sau, părăsindu-l, a revenit aici de bunăvoie.

28. Cheltuielile obișnuite făcute pentru executarea unei cereri sunt în sarcina statului parte solicitat, în afară de cazul în care s-a convenit altfel între statele părți respective. Atunci cînd cheltuieli importante sau extraordinare sunt ori se dovedesc ulterior necesare pentru executarea cererii, statele părți se consultă pentru a fixa condițiile conform cărora cererea va fi executată, precum și modul în care vor fi preluate cheltuielile.

29. Statul parte solicitat:

a) transmite statului parte solicitant copii ale dosarelor, documentelor sau infor-

mațiilor administrative aflate în posesia sa și la care, în baza dreptului său intern, publicul are acces;

b) poate, de bunăvoie, să transmită statului parte solicitant, integral, în parte sau în condițiile pe care le apreciază adecvate, copii ale tuturor dosarelor, documentelor sau informațiilor administrative aflate în posesia sa și la care, în virtutea dreptului său intern, publicul nu are acces.

30. Statele părți au în vedere, dacă este cazul, posibilitatea de a încheia acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale care servesc obiectivelor și dispozițiilor prezentului articol, le dau aplicabilitate practică sau le întăresc.

ART. 47

Transferul de proceduri penale

Statele părți au în vedere posibilitatea de a-și transfera reciproc procedurile referitoare la urmărirea unei infracțiuni prevăzute de prezenta convenție, în cazurile în care acest transfer este considerat necesar în interesul unei bune administrări a justiției și, în special, când cauza privește mai multe jurisdicții, în vederea centralizării urmărilor.

ART. 48

Cooperarea între serviciile de investigații și de reprimare

1. Statele părți cooperează strâns, conform sistemelor lor juridice și administrative, în vederea întăririi eficacității investigării și reprimării infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție. În special, statele părți iau măsuri eficiente pentru:

a) întărirea căilor de comunicații între autoritățile lor, organismele și serviciile competente și, dacă este necesar, în scopul facilitării schimbului sigur și rapid de informații privind toate aspectele infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, inclusiv, dacă statele părți interesate consideră potrivit, legăturile cu alte activități infracționale;

b) cooperarea cu alte state părți, în ceea ce privește infracțiunile prevăzute de prezenta convenție, în conducerea anchetelor referitoare la punctele următoare:

(i) identitatea și activitățile persoanelor bănuite de implicarea în aceste infracțiuni, locul unde se află ele sau locul unde se află persoanele în cauză;

(ii) circulația produsului infracțiunii sau a bunurilor provenind din săvârșirea de infracțiuni;

(iii) circulația bunurilor, a materialelor sau a altor instrumente folosite ori destinate a fi folosite în săvârșirea acestor infracțiuni;

c) transmiterea, când este cazul, a pieselor sau cantităților de substanțe necesare în scopurile analizei ori anchetei;

d) schimbul de informații, când este cazul, cu alte state părți privind mijloacele și procedeele specifice folosite pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, cum sunt folosirea de identități false, de documente contrafăcute, modificate sau falsificate ori a altor mijloace de disimulare a activităților lor;

e) facilitarea unei coordonări eficiente între autoritățile, organismele și serviciile lor competente și favorizarea schimbului de personal și de experți, inclusiv, sub re-

zerva existenței de acorduri sau de aranjamente bilaterale între statele părți în cauză, detașarea de agenți de legătură;

f) schimbul de informații și coordonarea măsurilor administrative și a altor măsuri luate, după cum se decide, pentru a descoperi cât mai repede infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

2. În scopul aplicării prezentei convenții, statele părți au în vedere să încheie acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale care să prevadă o cooperare directă între serviciile de investigație și de reprimare și, atunci când există deja astfel de acorduri sau aranjamente, să le modifice. În absența unor asemenea acorduri sau aranjamente între statele părți respective, acestea din urmă se pot baza pe prezenta convenție pentru stabilirea unei cooperări în materie de investigare și de reprimare privind infracțiunile prevăzute de prezenta convenție. De fiecare dată, când este cazul, statele părți utilizează pe deplin acordurile sau aranjamentele, inclusiv organizațiile internaționale ori regionale, pentru a întări cooperarea dintre serviciile de investigare și de reprimare.

3. Statele părți se străduiesc să coopereze, în măsura mijloacelor, pentru combaterea infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, săvârșite cu mijloace tehnice moderne.

ART. 49

Anchete comune

Statele părți au în vedere să încheie acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale în baza cărora, pentru cauzele care fac obiectul anchetelor, urmărilor sau procedurilor judiciare în unul ori mai multe state, autoritățile competente respective pot stabili instanțe de anchete comune. În lipsa unor asemenea acorduri sau aranjamente, pot fi hotărâte anchete comune. Statele părți interesate veghează ca suveranitatea statului pe teritoriul căruia trebuie să se desfășoare ancheta să fie pe deplin respectată.

ART. 50

Tehnici de anchete speciale

1. În vederea combaterii eficiente a corupției, fiecare stat parte, în măsura în care principiile fundamentale ale sistemului său juridic intern o permit și conform condițiilor prevăzute de dreptul său intern, ia, în limita mijloacelor sale, măsurile necesare pentru a permite ca autoritățile sale competente să poată recurge în mod corespunzător, pe teritoriul său, la livrări supravegheate și, când consideră potrivit, la alte tehnici de anchete speciale, cum sunt supravegherea electronică sau alte forme de supraveghere și operațiunile de infiltrare, și pentru ca probele culese prin intermediul acestor tehnici să fie admisibile în fața instanțelor judecătorești.

2. În scopurile anchetelor asupra infracțiunilor prevăzute de prezenta convenție, statele părți sunt încurajate să încheie, dacă este necesar, acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale corespunzătoare pentru recurgerea la tehnici de anchete speciale în cadrul cooperării internaționale. Aceste acorduri sau aranjamente sunt încheiate și aplicate cu respectarea deplină a principiului egalității suverane a statelor

și sunt puse în aplicare cu respectarea strictă a dispozițiilor pe care le conțin.

3. În absența acordurilor sau aranjamentelor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol, deciziile de a se recurge la tehnici de anchete speciale la nivel internațional sunt luate de la caz la caz și pot, dacă este necesar, să țină seama de înțelegerile și aranjamentele financiare în ceea ce privește exercițiul competenței lor de către statele părți în cauză.

4. Livrările supravegheate la care s-a hotărât să se recurgă la nivel internațional pot include, cu consimțământul statelor părți în cauză, metode cum ar fi interceptarea mărfurilor și a fondurilor și autorizarea urmării transportului lor, fără modificare sau după sustragere ori înlocuirea în întregime sau în parte a acestora.

CAP. 5

Recuperarea de bunuri

ART. 51

Dispoziții generale

Restituirea de bunuri în aplicarea prezentului capitol este un principiu fundamental al acestei convenții, iar statele părți își acordă reciproc în acest domeniu cea mai amplă cu putință cooperare și asistență judiciară.

ART. 52

Prevenirea și descoperirea transferurilor produsului infracțiunii

1. Fără a aduce atingere art. 14 din prezenta convenție, fiecare stat parte ia, conform dreptului său intern, măsurile necesare pentru ca instituțiile financiare aparținând jurisdicției sale să fie obligate să verifice identitatea clienților și să ia măsuri rezonabile pentru a determina identitatea beneficiarilor fondurilor depuse în conturi mari, precum și de a supune la o supraveghere sporită conturile pe care persoane care exercită sau au exercitat funcții publice importante și membrii familiilor lor și anturajul lor caută să le deschidă sau să le dețină direct ori caută să le deschidă sau să le dețină printr-un intermediar. Această supraveghere este rezonabil concepută pentru a descoperi operațiile suspecte, cu scopul de a le semnală autorităților competente, și nu ar trebui interpretate ca un mijloc de descurajare a instituțiilor financiare - sau de a le interzice - să întrețină relații de afaceri cu clienți legitimi.

2. În scopul de a facilita aplicarea măsurilor prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol, fiecare stat parte, conform dreptului său intern și inspirându-se din inițiativele pertinente luate de organizațiile regionale, interregionale în lupta împotriva spălării banilor:

a) publică liniile directoare privind tipurile de persoane fizice sau juridice asupra conturilor cărora instituțiile financiare aparținând jurisdicției sale ar trebui să exercite o supraveghere sporită, tipurile de cont și de operațiuni la care ar trebui să acorde o atenție specială, precum și măsurile ce trebuie luate privind deschiderea unor astfel de conturi, administrarea lor și înregistrarea operațiunilor; și

b) dacă este cazul, notifică instituțiilor financiare ce țin de jurisdicția sa, la cererea unui alt stat parte sau din proprie inițiativă, identitatea persoanelor fizice și juridice

ale căror conturi ar trebui supravegheate mai strict, în plus față de persoanele pe care instituțiile financiare vor putea altfel să le identifice.

3. În contextul lit. a) a paragrafului 2 al prezentului articol, fiecare stat parte aplică măsuri pentru ca instituțiile sale financiare să țină evidențe corespunzătoare pe o durată potrivită, conturi și operațiuni implicând persoanele menționate la paragraful 1 al prezentului articol, evidențe care ar trebui să conțină, cel puțin, informații asupra identității clientului, precum și, în măsura posibilului, asupra beneficiarului.

4. În scopul prevenirii și descoperirii transferurilor de bunuri dobândite ilicit, provenind din infracțiunile stabilite conform prezentei convenții, fiecare stat parte aplică măsurile corespunzătoare și eficiente pentru a împiedica, cu ajutorul organismelor sale de reglementare și de control, stabilirea băncilor care nu au prezență fizică și care nu sunt afiliate unui grup financiar reglementat. În plus, statele părți pot pretinde instituțiilor lor financiare să refuze stabilirea sau să urmărească relațiile bancare corespunzătoare cu astfel de instituții și să evite să stabilească relații cu instituții financiare străine care permit utilizarea conturilor lor de către bănci care nu au prezență fizică și care nu sunt afiliate unui grup financiar reglementat.

5. Fiecare stat parte are în vedere stabilirea, conform dreptului său intern, pentru agenții publici corespunzători, de sisteme eficiente de divulgare a informației financiare și prevede sancțiuni corespunzătoare în cazul încălcării. Fiecare stat parte urmărește, de asemenea, să ia măsurile necesare pentru a permite autorităților sale competente să împărtășească această informație cu autoritățile competente ale altor state părți atunci când acestea o solicită pentru ancheta asupra bunurilor dobândite ilicit, pentru a le reclama și a le recupera.

6. Fiecare stat parte urmărește să ia, conform dreptului său intern, măsurile necesare pentru ca agenții săi publici corespunzători avînd un drept ori o delegație de semnătură sau orice altă împuternicire asupra unui cont financiar domiciliat într-o altă țară străină să fie obligați să o semnaleze autorităților competente și să păstreze evidențele corespunzătoare acestor conturi. Fiecare stat parte prevede, de asemenea, sancțiuni corespunzătoare în cazul încălcării acestei obligații.

ART. 53

Măsuri pentru recuperarea directă de bunuri

Fiecare stat parte, conform dreptului său intern:

a) ia măsurile necesare pentru a permite unui alt stat parte să intenteze o acțiune civilă în fața instanțelor sale judecătorești în vederea recunoașterii existenței unui drept de proprietate asupra bunurilor dobândite prin intermediul unei infracțiuni stabilite conform prezentei convenții;

b) ia măsurile necesare pentru a permite instanțelor sale judecătorești să ordone autorilor infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții să verse o reparație sau daune-interese unui alt stat parte care a suferit un prejudiciu în urma acestor infracțiuni; și

c) ia măsurile necesare pentru a permite instanțelor sale judecătorești sau autorităților competente, cînd trebuie să decidă o confiscare, să recunoască dreptul de proprietate legitim revendicat de către un alt stat parte asupra bunurilor dobândite prin intermediul unei infracțiuni stabilite conform prezentei convenții.

ART. 54

Mecanisme de recuperare de bunuri prin cooperarea internațională în scopul confiscării

1. În scopul de a asigura asistența judiciară prevăzută la art. 55 din prezenta convenție privind bunurile achiziționate prin intermediul unei infracțiuni stabilite conform prezentei convenții sau utilizate pentru astfel de infracțiuni, fiecare stat parte, conform dreptului său intern:

a) ia măsurile necesare pentru a permite autorităților sale competente să dea efect unei decizii de confiscare a unei instanțe judecătorești aparținând altui stat parte;

b) ia măsurile necesare pentru a permite autorităților sale competente, când acestea au competență teritorială, să ordone confiscarea bunurilor de origine străină, pronunțându-se asupra unei infracțiuni de spălare a banilor sau uneia ce ține de competența sa, sau prin alte proceduri autorizate de dreptul său intern; și

c) are în vedere să ia măsurile necesare pentru a permite confiscarea unor asemenea bunuri în absența unei condamnări, atunci când autorul infracțiunii nu poate fi urmărit din cauza decesului, evadării sau absenței ori în alte cazuri corespunzătoare.

2. În scopul de a acorda asistența judiciară care îi este solicitată în aplicarea paragrafului 2 al art. 55, fiecare stat parte, conform dreptului său intern:

a) ia măsurile necesare pentru a permite autorităților sale competente să blocheze sau să sechestreze bunuri, în temeiul unei hotărâri judecătorești sau a unei autorități competente a unui stat parte solicitant ordonând blocarea sau confiscarea, care dă statului parte solicitat un motiv rezonabil să creadă că există temeiuri suficiente de a lua astfel de măsuri și că bunurile vor face ulterior obiectul unei ordonanțe de confiscare în scopul lit. a) a paragrafului 1 al prezentului articol;

b) ia măsurile necesare pentru a permite autorităților sale competente să blocheze sau să sechestreze bunuri în baza unei cereri care dă statului parte un motiv rezonabil să creadă că există temeiuri suficiente de a lua măsuri și că bunurile vor face ulterior obiectul unei ordonanțe de confiscare în scopul lit. a) a paragrafului 1 al prezentului articol; și

c) are în vedere luarea unor măsuri suplimentare pentru a permite autorităților sale competente să păstreze bunurile în vederea confiscării lor, de exemplu în baza unei arestări sau a unei acuzări intervenite în străinătate în legătură cu achiziționarea lor.

ART. 55

Cooperarea internațională în scopul confiscării

1. În măsura posibilităților, în cadrul sistemului său juridic național, un stat parte care a primit de la un alt stat parte avînd competența de a investiga o infracțiune prevăzută de prezenta convenție o cerere de confiscare a produsului infracțiunii, bunurilor materiale sau a altor instrumente prevăzute la paragraful 1 al art. 31 din prezenta convenție, care sunt situate pe teritoriul său:

a) transmite cererea autorităților sale competente, în vederea pronunțării unei decizii de confiscare și, în cazul în care aceasta intervine, să fie executată; sau

b) transmite autorităților sale competente, cu scopul de a fi executată în limite-

le cererii, decizia de confiscare pronunțată de o instanță judecătorească situată pe teritoriul statului parte solicitant, conform paragrafului 1 al art. 31 și lit. a) a paragrafului 1 al art. 54 din prezenta convenție, cu atât mai mult cu cât ea poartă asupra produsului infracțiunii, bunurilor, materialelor sau altor instrumente prevăzute în paragraful 1 al art. 31, situate pe teritoriul său.

2. În cazul în care cererea este făcută de către un alt stat parte care are competența pentru a cunoaște o infracțiune prevăzută prin prezenta convenție, statul parte solicitat ia măsurile necesare pentru identificarea, localizarea și blocarea sau sechestrul produsului infracțiunii, bunurilor, materialelor sau altor instrumente prevăzute în paragraful 1 al art. 31 din prezenta convenție, în vederea unei confiscări ulterioare ordonate fie de către statul parte solicitant, fie, ca urmare a unei cereri formulate în baza paragrafului 1 al prezentului articol, de către statul parte solicitat.

3. Dispozițiile art. 46 din prezenta convenție se aplică mutatis mutandis prezentului articol. În afara informațiilor prevăzute la paragraful 15 al art. 46, cererile făcute în aplicarea prezentului articol conțin:

a) în cazul în care cererea se referă la lit. a) a paragrafului 1 al prezentului articol, o descriere a bunurilor care urmează să fie confiscate, inclusiv, în măsura posibilului, a locului în care acestea se găsesc și, dacă este cazul, a valorii lor estimative, și o expunere a faptelor pe care se bazează statul parte solicitant, care să permită statului parte solicitat să pronunțe o decizie de confiscare în cadrul dreptului său intern;

b) în cazul în care se referă la lit. b) a paragrafului 1 al prezentului articol, o copie certificată a deciziei de confiscare date de statul parte solicitant, pe care se întemeiază cererea, o expunere a faptelor și informațiilor indicând limitele în care se cere executarea deciziei, o declarație menționând măsurile luate de statul parte solicitant pentru a informa terții de bună-credință și a garanta o procedură regulată și o declarație conform căreia decizia de confiscare este definitivă;

c) în cazul în care cererea se referă la paragraful 2 al prezentului articol, o expunere a faptelor pe care se bazează statul parte solicitant și o descriere a măsurilor solicitate, precum și, atunci când este disponibilă, o copie certificată a deciziei pe care se întemeiază cererea.

4. Deciziile sau măsurile prevăzute la paragrafele 1 și 2 ale prezentului articol sunt luate de statul parte solicitat, conform dreptului său intern și dispozițiilor acestui drept și potrivit regulilor sale de procedură sau ale oricărui acord sau aranjament bilateral ori multilateral care îl leagă de statul parte solicitant.

5. Fiecare stat parte trimite secretarului general al Organizației Națiunilor Unite o copie a legilor și regulamentelor sale care dau efect prezentului articol, precum și o copie a oricărei modificări ulterioare aduse acestor legi și regulamente sau o descriere a acestor legi, regulamente și modificări ulterioare.

6. Dacă un stat parte decide să subordoneze adoptarea măsurilor prevăzute la paragrafele 1 și 2 ale prezentului articol existenței unui tratat în materie, el consideră prezenta convenție ca bază convențională necesară și suficientă.

7. Cooperarea în baza prezentului articol poate fi refuzată sau măsurile de conservare pot fi ridicate dacă statul parte solicitat nu primește în timp util probele suficiente sau dacă bunul este de valoare minimă.

8. Înainte de a ridica orice măsură de conservare luată în aplicarea prezentului articol, statul parte solicitat dă, dacă este posibil, statului parte solicitant dreptul de a prezenta argumente în favoarea menținerii măsurii.

9. Dispozițiile prezentului articol nu trebuie interpretate ca aducând atingere drepturilor terților de bună-credință.

ART. 56

Cooperarea specială

Fără prejudicierea dreptului său intern, fiecare stat parte se străduiește să ia măsuri care să-i permită, fără a aduce atingere propriilor anchete, urmăriri sau proceduri judiciare, să comunice, fără o cerere prealabilă, unui stat parte informații asupra produsului infracțiunilor stabilite în conformitate cu prezenta convenție atunci când consideră că divulgarea acestor informații ar putea să ajute statul parte respectiv să înceapă sau să conducă o anchetă, urmăriri ori o procedură judiciară sau care ar putea să deschidă calea prezentării de către acest stat a unei cereri în baza prezentului capitol.

ART. 57

Restituirea și dispunerea de bunuri

1. Un stat parte care a confiscat bunuri în aplicarea art. 31 sau 55 din prezenta convenție dispune de acestea, inclusiv restituindu-le proprietarilor legitimi anteriori, în aplicarea paragrafului 3 al prezentului articol și conform dispozițiilor prezentei convenții și dreptului său intern.

2. Fiecare stat parte adoptă, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a permite autorităților sale competente să restituie bunurile confiscate, atunci când acționează la cererea unui alt stat parte, conform prezentei convenții și ținând seama de drepturile terților de bună-credință.

3. Conform art. 46 și 55 din prezenta convenție și conform paragrafelor 1 și 2 ale prezentului articol, statul parte solicitat:

a) în cazurile de sustragere de fonduri publice sau de spălare de fonduri publice sustrase, prevăzute la art. 17 și 23, când confiscarea a fost executată conform art. 55 și în baza rămîinerii definitive a unei decizii pronunțate în statul parte solicitant, exigență la care acesta poate renunța, restituie bunurile confiscate statului parte solicitant;

b) în cazul produsului oricărei alte infracțiuni vizate prin prezenta convenție, când confiscarea a fost executată conform art. 55 din prezenta convenție și în baza rămîinerii definitive a unei decizii pronunțate în statul parte solicitant, exigență la care acesta poate renunța, restituie bunurile confiscate statului parte solicitant, când acesta din urmă furnizează statului parte solicitat probe rezonabile ale dreptului său de proprietate anterior asupra bunurilor menționate ale statului parte solicitat sau când acesta din urmă recunoaște un prejudiciu adus statului solicitant ca temei de restituire a bunurilor confiscate;

c) în toate cazurile, urmărește cu titlu prioritar să restituie bunurile confiscate statului solicitant, să le restituie proprietarilor legitimi anteriori sau să despăgubească

victimele infracțiunii.

4. Dacă este cazul și numai dacă statele părți nu decid altfel, statul parte solicitat poate să deducă cheltuielile rezonabile ocazionate de anchete, urmăriri sau proceduri judiciare care au dus la restituirea sau dispunerea bunurilor confiscate în aplicarea prezentului articol.

5. Dacă este cazul, statele părți pot, de asemenea, urmări încheierea, după caz, de acorduri sau de aranjamente reciproce pentru dispunerea definitivă a bunurilor confiscate.

ART. 58

Serviciul de informare financiar

Statele părți cooperează în scopul prevenirii și combaterii transferului produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții, precum și în scopul promovării mijloacelor de recuperare a produsului menționat și, cu această finalitate, au în vedere stabilirea unui serviciu de informare financiar care va fi însărcinat să primească, să analizeze și să comunice autorităților competente declarațiile de operațiuni financiare suspecte.

ART. 59

Acorduri și aranjamente bilaterale și multilaterale

Statele părți urmăresc să încheie acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale cu scopul de a consolida eficiența cooperării internaționale instaurate în aplicarea prezentului capitol.

CAP. 6

Asistența tehnică și schimbul de informații

ART. 60

Formarea și asistența tehnică

1. Fiecare stat parte stabilește, dezvoltă sau îmbunătățește, în măsura necesităților, programe de formare specifice pentru personalul său însărcinat să prevină și să combată corupția; aceste programe se pot referi, îndeosebi, la:

a) măsurile specifice de prevenire, descoperire, investigare, reprimare și luptă împotriva corupției, inclusiv utilizarea metodelor de strângere a probelor și de investigații;

b) consolidarea capacităților de elaborare și de planificare a strategiilor împotriva corupției;

c) formarea de autorități competente în stabilirea cererilor de asistență judiciară care să răspundă exigențelor prezentei convenții;

d) evaluarea și consolidarea instituțiilor, gestiunii serviciului public și a finanțelor publice (inclusiv achiziții publice) și a sectorului privat;

e) prevenirea transferului produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții, lupta împotriva acestor transferuri și recuperarea acestui produs;

f) descoperirea și blocarea transferurilor produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții;

g) supravegherea mișcărilor produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții, precum și a metodelor de transfer, de disimulare sau de deghizare a acestui produs;

h) mecanisme și metode judiciare și administrative corespunzătoare și eficiente pentru a înlesni restituirea produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții;

i) metode folosite pentru protecția victimelor și a martorilor care cooperează cu autoritățile judiciare; și

j) formarea reglementărilor naționale și internaționale și formarea lingvistică.

2. Statele părți au în vedere, în planurile și în programele lor naționale de luptă împotriva corupției, să acorde, după posibilități, cea mai amplă cu putință asistență tehnică, în special în folosul țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv sprijinul material și formarea în domeniile menționate la paragraful 1 al prezentului articol, precum și formarea, asistența, schimbul reciproc de experiență în materie și cunoștințe specializate, ceea ce va facilita cooperarea internațională între statele părți în domeniile de extrădare și de asistență judiciară.

3. Statele părți întăresc, în măsura în care este necesar, măsurile luate pentru optimizarea activităților operaționale și de formare în cadrul organizațiilor internaționale și regionale și în cadrul acordurilor sau aranjamentelor bilaterale și multilaterale în materie.

4. Statele părți au în vedere să-și acorde asistență, la cerere, pentru a conduce evaluări, studii și cercetări asupra tipurilor, cauzelor, efectelor și costurilor corupției pe teritoriul lor, în vederea elaborării, cu participarea autorităților competente și a societății, de strategii și planuri de acțiune pentru combaterea corupției.

5. Cu scopul de a facilita recuperarea produsului infracțiunilor stabilite conform prezentei convenții, statele părți pot coopera comunicându-și numele experților susceptibili de a ajuta la atingerea acestui obiectiv.

6. Statele părți au în vedere să folosească în mod util conferințe și seminarii subregionale, regionale și internaționale pentru a favoriza cooperarea și asistența tehnică și pentru a stimula schimburile de opinii asupra problemelor comune, inclusiv asupra problemelor și nevoilor particulare ale țărilor în curs de dezvoltare și ale țărilor cu o economie în tranziție.

7. Statele părți au în vedere stabilirea de mecanisme cu caracter voluntar, în scopul de a contribui financiar, prin programe și proiecte de asistență tehnică, la eforturile țărilor în curs de dezvoltare și ale țărilor cu o economie în tranziție pentru a aplica prezenta convenție.

8. Fiecare stat parte are în vedere să verse contribuții voluntare Centrului pentru prevenirea internațională a criminalității cu scopul de a încuraja, prin intermediul acestuia, programe și proiecte în țările în curs de dezvoltare pentru aplicarea prezentei convenții.

ART. 61

Colectarea, schimbul și analiza informațiilor asupra corupției

1. Fiecare stat parte are în vedere să analizeze, prin consultarea cu experți, tendințele de corupție pe teritoriul său, precum și circumstanțele în care infracțiunile de corupție sunt săvârșite.

2. Statele părți au în vedere să dezvolte și să pună în comun, direct între ele și prin intermediul organizațiilor internaționale și regionale, statisticile și cunoștințele lor analitice referitoare la corupție, precum și informațiile în vederea elaborării, în măsura posibilului, de definiții, norme și metode comune și informații asupra celor mai bune practici pentru prevenirea și combaterea corupției.

3. Fiecare stat parte are în vedere să asigure supravegherea permanentă a politicilor și măsurilor sale concrete de luptă împotriva corupției și să evalueze punerea lor în aplicare, precum și eficiența acestora.

ART. 62

Alte măsuri: aplicarea convenției prin dezvoltare economică și asistență tehnică

1. Statele părți iau măsuri de natură să asigure cea mai bună aplicare posibilă a prezentei convenții, prin cooperarea internațională, ținând seama de efectele negative ale corupției asupra societății în general și asupra dezvoltării durabile în special.

2. Statele părți fac eforturi concrete, în măsura posibilului și în coordonare unele cu altele, precum și cu organizațiile regionale și internaționale:

a) pentru dezvoltarea cooperării lor la diferite niveluri în țările în curs de dezvoltare, în vederea întăririi capacității acestora în prevenirea și combaterea corupției;

b) pentru creșterea asistenței financiare și materiale acordate țărilor în curs de dezvoltare, în scopul sprijinirii eforturilor pe care acestea le desfășoară pentru a preveni și a combate eficient corupția și pentru a le ajuta să aplice cu succes prezenta convenție;

c) pentru a acorda o asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare și țărilor cu economie în tranziție, cu scopul de a le ajuta să răspundă necesităților în vederea aplicării prezentei convenții. În acest sens, statele părți se străduiesc să depună voluntar contribuții adecvate și regulate într-un cont stabilit în acest scop în cadrul unui mecanism de finanțare a Organizației Națiunilor Unite. Statele părți pot, de asemenea, să aibă în vedere, în special, conform dreptului lor intern și dispozițiilor prezentei convenții, să depună în contul sus-menționat o cotă-parte din fondul sau din valoarea corespunzătoare a produsului infracțiunii sau a bunurilor confiscate în aplicarea dispozițiilor prezentei convenții;

d) pentru a încuraja și a convinge alte state și instituții financiare să se asocieze în eforturile făcute conform prezentului articol, mai ales oferind țărilor în curs de dezvoltare mai multe programe de formare și materiale moderne pentru a le ajuta să atingă obiectivele prezentei convenții.

3. În măsura posibilităților, aceste măsuri sunt luate fără a aduce atingere aranjamentelor existente în materie de asistență străină sau de alte aranjamente de cooperare financiară la nivel bilateral, regional sau internațional.

4. Statele părți pot încheia acorduri sau aranjamente bilaterale ori multilaterale privind asistența materială și logistică, ținând seama de aranjamentele financiare necesare pentru a asigura eficiența mijloacelor de cooperare internațională prevăzute de prezenta convenție și pentru a preveni, descoperi și combate corupția.

CAP. 7

Mecanisme de aplicare

ART. 63

Conferința statelor părți la convenție

1. O conferință a statelor părți la convenție se instituie pentru îmbunătățirea capacității statelor părți de a atinge obiectivele enunțate în prezenta convenție și întărirea cooperării lor în acest scop, precum și pentru promovarea și examinarea aplicării prezentei convenții.

2. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va convoca Conferința statelor părți la convenție cel mai târziu după un an de la intrarea în vigoare a prezentei convenții. Prin urmare, Conferința statelor părți la convenție va ține reuniunile ordinare conform regulamentului interior pe care îl va adopta.

3. Conferința statelor părți la convenție va adopta un regulament interior și reguli privind funcționarea activităților enunțate în prezentul articol, inclusiv reguli privind admiterea și participarea observatorilor și finanțarea cheltuielilor pentru aceste activități.

4. Conferința statelor părți la convenție stabilește activitățile, procedurile și metodele de lucru în vederea realizării obiectivelor vizate la paragraful 1 al prezentului articol, astfel:

a) facilitează activitățile desfășurate de statele părți în temeiul art. 60 și 62 și al cap. II - V ale prezentei convenții, inclusiv încurajează mobilizarea contribuțiilor voluntare;

b) facilitează schimbul de informații între statele părți asupra caracteristicilor și tendințelor corupției și a practicilor eficiente pentru a le combate și preveni, și restituirii produsului infracțiunii, în special, prin intermediul publicării informațiilor pertinente prevăzute în prezentul articol;

c) cooperează cu mecanismele și organizațiile regionale și internaționale și cu organizațiile neguvernamentale competente;

d) utilizează în mod corespunzător informațiile pertinente produse de alte mecanisme internaționale și regionale pentru combaterea și prevenirea corupției cu scopul de a evita o repetare inutilă a activităților;

e) examinează periodic aplicarea prezentei convenții de către statele părți;

f) formulează recomandări în vederea îmbunătățirii prezentei convenții și a aplicării sale;

g) ia notă de nevoile de asistență tehnică ale statelor părți în ceea ce privește aplicarea prezentei convenții și recomandă măsurile pe care le consideră necesare în această privință.

5. În scopul realizării paragrafului 4 al prezentului articol, Conferința statelor părți la convenție se informează asupra măsurilor adoptate și dificultăților întâmpinate

nate de către statele părți pentru aplicarea prezentei convenții, folosind informațiile pe care acestea le comunică prin intermediul mecanismelor complementare de examinare pe care ea le poate stabili.

6. Fiecare stat parte comunică Conferinței statelor părți la convenție, după cum aceasta o cere, informații asupra programelor, planurilor și practicilor, precum și asupra măsurilor legislative și administrative privind aplicarea prezentei convenții. Conferința statelor părți la convenție examinează mijlocul cel mai eficace de a primi informații și de a acționa în acest sens, inclusiv de la statele părți și de la organizațiile internaționale competente. Contribuțiile primite de la organizațiile neguvernamentale competente, acreditate conform procedurilor, înainte de a fi stabilite de Conferința statelor părți la convenție, pot fi, de asemenea, luate în considerare.

7. Conform paragrafelor 4 - 6 ale prezentului articol, Conferința statelor părți la convenție creează, atunci când consideră necesar, orice mecanism sau organ adecvat pentru a înlesni aplicarea efectivă a convenției.

ART. 64

Secretariatul

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite asigură serviciile de secretariat necesare Conferinței statelor părți la convenție.

2. Secretariatul:

a) ajută Conferința statelor părți la convenție să realizeze activitățile descrise în art. 63 din prezenta convenție, ia măsuri și oferă serviciile necesare pentru sesiunile Conferinței statelor părți la convenție;

b) ajută statele părți, la cererea lor, să comunice informații Conferinței statelor părți la convenție, conform prevederilor paragrafelor 5 și 6 ale art. 63 din prezenta convenție; și

c) asigură coordonarea necesară cu secretariatul organizațiilor regionale și internaționale competente.

CAP. 8

Dispoziții finale

ART. 65

Aplicarea convenției

1. Fiecare stat parte ia măsurile necesare, inclusiv legislative și administrative, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, pentru a asigura executarea obligațiilor asumate în baza prezentei convenții.

2. Fiecare stat parte poate lua măsurile necesare mai stricte sau mai severe decât cele prevăzute prin prezenta convenție în scopul de a preveni și de a combate corupția.

ART. 66

Reglementarea diferendelor

1. Statele părți se străduiesc să soluționeze diferendele privind interpretarea sau aplicarea prezentei convenții pe cale de negociere.

2. Orice diferend între două sau mai multe state părți privind interpretarea sau aplicarea prezentei convenții, care nu poate fi soluționat prin negociere într-o perioadă rezonabilă, este supus arbitrajului, la cererea unuia dintre aceste state. Dacă în termen de 6 luni de la data cererii de arbitraj statele părți nu se pot înțelege asupra organizării arbitrajului, oricare dintre ele poate supune diferendul Curții Internaționale de Justiție, adresînd o cerere conform cu Statutul Curții.

3. Fiecare stat parte poate, în momentul semnării, ratificării, acceptării sau aprobării prezentei convenții sau aderării la aceasta, să declare că nu se consideră legat de dispozițiile paragrafului 2 al prezentului articol. Celelalte state părți nu sunt legate de dispozițiile paragrafului 2 al prezentului articol față de oricare stat parte care a formulat o asemenea rezervă.

4. Orice stat parte care a formulat o rezervă în baza paragrafului 3 al prezentului articol o poate retrage în orice moment, adresînd o notificare secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

ART. 67

Semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea

1. Prezenta convenție va fi deschisă spre semnare tuturor statelor, de la 9 la 11 decembrie 2003, la Merida (Mexic) și, ulterior, la sediul Organizației Națiunilor Unite de la New York, pînă la 9 decembrie 2005.

2. Prezenta convenție este, de asemenea, deschisă spre semnare organizațiilor regionale de integrare economică, cu condiția ca cel puțin un stat membru al unei astfel de organizații să fi semnat prezenta convenție conform paragrafului 1 al prezentului articol.

3. Prezenta convenție este supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite. O organizație regională de integrare economică poate depune instrumentul de ratificare, acceptare sau aprobare dacă cel puțin unul dintre statele membre a făcut aceasta. În acest instrument de ratificare, acceptare sau aprobare, această organizație declară sfera competenței sale privind problemele reglementate de prezenta convenție. Ea informează, de asemenea, depozitarul despre orice modificare pertinentă a sferei sale de competență.

4. Prezenta convenție este deschisă aderării oricărui stat sau oricărei organizații regionale de integrare economică din care cel puțin un stat membru este parte la prezenta convenție. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite. În momentul aderării sale o organizație regională de integrare economică își declară sfera de competență privind problemele reglementate de prezenta convenție. Ea informează, de asemenea, depozitarul despre orice modificare pertinentă privind sfera competenței sale.

ART. 68

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în a nouăzecea zi care urmează datei de depunere a celui de-al trezecilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau ade-

rare. În scopurile prezentului paragraf nici unul dintre instrumentele depuse de o organizație regională de integrare economică nu este considerat ca fiind un instrument care să se adauge instrumentelor deja depuse de statele membre ale acestei organizații.

2. Pentru fiecare stat sau organizație regională de integrare economică ce va ratifica, va accepta sau va aproba prezenta convenție ori va adera la aceasta după depunerea celui de-al treizecilea instrument pertinent, prezenta convenție va intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii instrumentului pertinent de către acest stat sau această organizație ori de la data la care ea va intra în vigoare în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol, dacă aceasta este posterioară.

ART. 69

Amendamente

1. La expirarea unui termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei convenții, un stat parte poate propune un amendament și poate să-l transmită secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, care comunică atunci propunerea de amendament celorlalte state părți și Conferinței statelor părți la convenție în vederea examinării propunerii și adoptării unei decizii. Conferința statelor părți la convenție nu precupește nici un efort pentru a ajunge la un consens asupra tuturor amendamentelor. Dacă toate eforturile în acest sens au fost epuizate fără să intervină un acord, va trebui, în ultimă instanță, pentru ca amendamentul să fie adoptat, un vot cu o majoritate de două treimi din numărul statelor prezente la Conferința statelor părți la convenție care să exprime votul lor.

2. Organizațiile regionale de integrare economică dispun, pentru a exercita în baza prezentului articol dreptul de vot în domeniile care țin de competența lor, de un număr de voturi egal cu numărul statelor sale membre părți la prezenta convenție. Ele nu își pot exercita dreptul de vot dacă statele lor membre și-l exercită, și invers.

3. Un amendament adoptat conform paragrafului 1 al prezentului articol este supus ratificării, acceptării sau aprobării statelor părți.

4. Un amendament adoptat conform paragrafului 1 al prezentului articol va intra în vigoare pentru un stat parte după 90 de zile de la data depunerii de către acest stat parte, la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, a unui instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare a acestui amendament.

5. Un amendament intră în vigoare cu forță obligatorie față de statele părți care și-au exprimat consimțământul de a fi legate de acesta. Celelalte state părți rămân legate de dispozițiile prezentei convenții și de orice amendament anterior pe care l-au ratificat, acceptat sau aprobat.

ART. 70

Denunțarea

1. Un stat parte poate denunța prezenta convenție prin notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite. O astfel de denunțare are efect după un an de la data primirii notificării de către secretarul general.

2. O organizație regională de integrare economică încetează de a fi parte la prezenta convenție atunci când toate celelalte state membre au denunțat-o.

ART. 71

Depozitarul și limbile folosite

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite este depozitarul prezentei convenții.

2. Originalul prezentei convenții, ale cărui texte în limbile engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă sunt egal autentice, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept care subsemnații plenipotențari, împuterniciți în acest scop de guvernele respective, au semnat prezenta convenție.